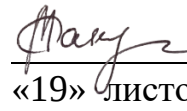

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ**

До захисту допустити:
В.о. завідувача кафедри

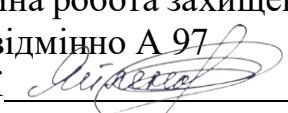
 Світлана МАКАРЕНКО
«19» листопада 2024 року

**«ДИТЯЧИЙ ФОЛЬКЛОР ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ
ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Кваліфікаційна робота
здобувача вищої освіти другого
(магістерського) рівня вищої освіти
освітньо-професійної програми
«Дошкільна освіта. Інклюзія»
Подрезенко Лариси Анатоліївни

Науковий керівник:
Крутій К. Л., доктор педагогічних
наук, професор

Рецензент:
Зданевич Л. В., д.пед.н., професор,
завідувач кафедри дошкільної
педагогіки, психології та фахових
методик Хмельницької гуманітарно-
педагогічної академії

Кваліфікаційна робота захищена
з оцінкою відмінно А 97
Секретар ЕК
« 19 » грудня 2024 року

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДИТЯЧОГО ФОЛЬКЛОРУ ТА РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ.....	5
1.1. Огляд педагогічної літератури щодо дитячого фольклору та розвитку музичних здібностей	5
1.2. Класифікація видів дитячого фольклору.....	12
1.3. Основні характеристики розвитку музичних здібностей в контексті сучасного освітнього простору	20
РОЗДІЛ 2. ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧОГО ФОЛЬКЛОРУ У РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ.....	28
2.1. Роль дитячого фольклору в розвитку музичних здібностей.....	28
2.2. Сучасні технології ознайомлення з дитячим фольклором.....	36
2.3. Педагогічні стратегії сприяння взаєморозумінню та толерантності в розвитку музичних здібностей через дитячий фольклор	39
РОЗДІЛ 3. РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ З ДИТЯЧИМ ФОЛЬКЛОРОМ У РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ.....	46
3.1. Розроблення концепції виховних заходів з ознайомлення з дитячим фольклором.....	46
3.2. Опис процесу проведення виховних заходів з дитячим фольклором	62
3.3. Рекомендації для педагогів щодо використання розроблених технологій в роботі з дітьми в умовах розвитку музичних здібностей	71
ВИСНОВКИ.....	78
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	80
ДОДАТКИ	91

ВСТУП

Актуальність дослідження. Дитячий фольклор відображає культурні та історичні традиції народу. Вивчення цієї спадщини допомагає дітям зрозуміти своє коріння, культурну ідентичність та виховує повагу до традицій. Пісні, ритуальні мелодії та ігри, які входять до складу дитячого фольклору, сприяють розвитку музичних навичок та здібностей. Вони вчать дітей ритму, мелодії, виконавської техніки та відчуття музики. Вивчення та виконання пісень, руханок та ігор, пов'язаних з дитячим фольклором, сприяє розвитку мовлення, пам'яті, уваги та концентрації. Виконання традиційних пісень та ігор в групі сприяє розвитку соціальних навичок, таких як співробітництво, комунікація та емпатія. Дитячий фольклор має часто веселий, життєрадісний характер, що допомагає дітям виражати свої емоції, знімає стрес та розвиває позитивне ставлення до музики та життя в цілому. Через пісні та ігри дитячого фольклору передаються важливі життєві та моральні цінності, такі як доброта, справедливість, толерантність та повага до інших.

Метою дослідження є визначення впливу використання дитячого фольклору на розвиток музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку.

Завдання дослідження:

1. провести огляд педагогічної літератури щодо дитячого фольклору та розвитку музичних здібностей;
1. надати класифікацію видів дитячого фольклору;
1. з'ясувати основні характеристики розвитку музичних здібностей в контексті сучасного освітнього простору;
2. визначити роль дитячого фольклору в розвитку музичних здібностей;
3. висвітлити сучасні технології ознайомлення з дитячим фольклором;
4. розкрити педагогічні стратегії сприяння взаєморозумінню та толерантності в розвитку музичних здібностей через дитячий фольклор;
5. розробити концепцію виховних заходів з ознайомлення з дитячим фольклором;

6. описати процес проведення виховних заходів з дитячим фольклором;
7. надати рекомендації для педагогів щодо використання розроблених технологій в роботі з дітьми в умовах розвитку музичних здібностей.

Об'єктом дослідження є дитячий фольклор, включаючи пісні, руханки, ігри та інші музичні елементи, які традиційно передаються українськими дітьми та є частиною культурної спадщини.

Предметом дослідження є процес розвитку музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку за допомогою використання дитячого фольклору.

Методи дослідження використовувалися такі: аналіз, систематизація і узагальнення науково–педагогічних джерел, спостереження, педагогічний експеримент, діагностичний метод (анкети, бесіди), кількісний і якісний аналіз одержаних результатів.

Експериментальна база дослідження. Експериментальна робота виконувалася на базі: спеціалізована школа для дітей з особливими потребами імені Януша Корчака м. Хайнсберг Німеччина.

Дослідження проблеми проводилося з 2022 р. по 2024 р. і складалося з таких етапів.

На першому етапі – інформаційно-пошуковому – вивчалася теоретична і методична література по проблемі дослідження в загальній і спеціальній педагогіці, психології, а також державні документи; розроблявся методологічний апарат. Здійснювалися пошук і вибір емпіричної бази дослідження та констатувальний етап експерименту.

На другому етапі – формувальному – здійснювався добір діагностичних методик для проведення діагностичного експерименту, спрямованого на визначення впливу дитячого фольклору на розвиток музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку.

На третьому етапі – аналітичному – проводилися обробка й аналіз даних контрольного етапу діагностичного експерименту і їх інтерпретація, теоретичне узагальнення результатів експериментальної роботи, формулювання висновків і оформлення тексту роботи.

Наукова новизна та теоретична значущість дослідження полягає в тому, що схарактеризовано особливості впливу дитячого фольклору на розвиток музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку. Результати дослідження можуть виявити конкретні механізми, за допомогою яких дитячий фольклор впливає на розвиток музичних здібностей дітей, а також можуть послужити основою для подальших досліджень у галузі музичного виховання дітей.

Практичне значення отриманих результатів полягає в розробленні діагностичного інструментарію, критеріїв, показників і рівневих характеристик музичного розвитку дітей старшого дошкільного віку, технологій музичного розвитку дітей старшого дошкільного віку засобами дитячого фольклору; визначенні педагогічних умов, що сприяють ефективності цього процесу в умовах закладу дошкільної освіти; застосування системи традиційних та інноваційних педагогічних методів, форм взаємодії вихователя з дітьми в освітньому процесі. Результати дослідження можуть допомогти педагогам дошкільних закладів удосконалити методики використання дитячого фольклору для розвитку музичних здібностей дітей. Крім того вони можуть бути використані для розробки чи модифікації навчальних програм з музичного виховання в дошкільних навчальних закладах. Застосування результатів дослідження сприятиме підвищенню інтересу дітей до музики та їхньому подальшому розвитку в цій галузі.

Структура та обсяг кваліфікаційної роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків до розділів, загальних висновків, списку використаних джерел, додатків. Зміст дослідження викладено на 90 сторінках, з них 62 основного тексту. В тексті містяться 3 таблиці. Список використаних джерел містить 76 найменування. У роботі представлено 4 додатки, які розміщено на 4 сторінках.

Результати дослідження було оприлюднено на Всеукраїнських конференціях та висвітлено в таких публікаціях:

1. Подрезенко Л. Технології ознайомлення дітей з українською народною творчістю в мультикультурному середовищі. Магістерські студії психолого-педагогічного факультету Маріупольського державного університету: *збірник наукових праць здобувачів ОС Магістр ОП «Дошкільна освіта», «Початкова освіта», «Фізична культура та спорт», «Практична психологія», «Менеджмент. Управління закладом загальної середньої освіти»* / за заг. ред. Л.В. Задорожної-Княгницької. Випуск 2. Київ: МДУ, 2024. С. 49-56.

2. Подрезенко Л. Роль дитячого фольклору в розвитку музичних здібностей дітей старшого дошкільного віку. *Дебют: Збірник тез доповідей студентів психолого-педагогічного факультету МДУ за результатами участі у Декаді студентської науки 2024* / За заг. ред. к.політ.н., проф. Трофименко М.В., д.е.н., проф. О.В. Булатової. Київ, 2024. С.126-130.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДИТЯЧОГО ФОЛЬКЛОРУ ТА РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

1.1. Огляд педагогічної літератури щодо дитячого фольклору та розвитку музичних здібностей

Вивчення дитячого фольклору та його впливу на розвиток музичних здібностей дітей є актуальним напрямом досліджень у сучасній педагогіці. Різноманітні дослідження в цій області пропонують цікаві підходи та висновки.

Л. Гарник досліджує роль малих жанрів українського фольклору у мовленнєвому розвитку дошкільників. Автор вказує на значення фольклорних творів у формуванні комунікативних навичок та розвитку мовлення у малюків. Малі жанри українського фольклору, такі як казки, легенди, загадки, скоромовки та інші, сприяють розвитку у дітей мовленнєвої культури, уяви, творчості та вміння сприймати й аналізувати навколишній світ [3].

Казки та легенди у народі від покоління до покоління, розширюють словниковий запас дітей, вчать правильно вживати мовленнєві засоби, розвивають мовленнєву пам'ять та увагу. Загадки та скоромовки сприяють розвитку фонематичного слуху та артикуляції звуків, розвивають швидкість мовлення та вміння легко виражати свої думки. Участь у фольклорних іграх та виконання народних пісень також сприяє розвитку мовлення. Вони навчають дітей чітко та виразно вимовляти слова, розвивають музичний слух та ритмічне відчуття.

О. Поліщук та Г. Шуль зосереджуються на потенціалі українського фольклору у розвитку музичних здібностей молодших школярів. Вони вказують на те, що фольклорні мотиви та пісні можуть стати важливим інструментом для виховання музичності у дітей. Вони допомагають дітям краще розуміти музичні концепції, такі як мелодія, ритм, темп, динаміка та інші, через їхнє вивчання та виконання [14, с. 192].

Фольклорні пісні часто мають прості мелодії та текст, що дозволяє дітям легше їх сприймати та запам'ятовувати. Вони також допомагають розвивати музичний слух, так як багато фольклорних мотивів мають характерні мелодійні обертання та ритмічні схеми. Крім того, фольклор може стати важливим засобом для формування музичної ідентичності та патріотизму у дітей. Він допомагає зберегти та передати культурні традиції та цінності через музику.

А. Шарова розглядає роль дидактичних ігор у розвитку творчих здібностей молодших школярів. Автор підкреслює важливість ігрового підходу у вихованні дитячої творчості, що може бути підкріплено фольклорними елементами. Дидактичні ігри є важливим засобом у розвитку творчих здібностей дітей старшого дошкільного та молодшого шкільного віку, оскільки вони сприяють активній участі дітей у навчальному процесі та стимулюють їхню творчу активність. Використання фольклорних елементів у дидактичних іграх може значно підсилити їхню ефективність [22, с. 117].

Фольклорні елементи, такі як народні казки, загадки, легенди та пісні, можуть стати основою для створення цікавих ігор, що сприяють розвитку уяви, креативності та логічного мислення у дітей. Наприклад, гра-вікторина з загадками допомагає розвивати логічне мислення та мовленнєві навички, а рольові ігри на основі казок можуть сприяти розвитку уяви та емоційної інтелігенції.

Фольклорні ігри допомагають дітям краще зрозуміти та оцінити свою культурну спадщину, виховуючи в них повагу до традицій та історії свого народу. Такий підхід також сприяє формуванню патріотичних почуттів та національної самосвідомості.

Е. Акуно вивчає роль вчителя музики у розвитку музичних здібностей дітей. Автор висвітлює важливість професіоналізму та відповідальності вчителя у формуванні музичної культури молодого покоління. Професіоналізм та відповідальність вчителя музики мають велике значення для створення стимулюючого та інклюзивного середовища, де кожен учень може розвивати

свої музичні здібності. Від вчителя залежить не лише навчання техніки гри на інструменті, а й розкриття та розвиток творчого потенціалу кожної дитини [24, с. 301].

Вчителі музики можуть впливати на формування музичного смаку дітей, викладаючи різноманітні жанри та стилі музики та відкриваючи для них нові музичні горизонти. Вони також можуть виховувати у дітей повагу до музичної спадщини та культурного доробку.

Дослідження Н. Ануфрієва та О. Шихова зосереджується на розвитку аналітичних здібностей студентів музично-педагогічних закладів. Автори роблять акцент на важливості розвитку критичного мислення та аналітичних навичок у майбутніх педагогів для якісного виховання дітей. Розвиток критичного мислення та аналітичних навичок у студентів є важливою складовою підготовки до професійної діяльності, оскільки ці навички допомагають їм ефективно аналізувати та оцінювати різноманітні ситуації, з якими вони зіткнуться у своїй педагогічній практиці [26, с. 139].

Розвиток аналітичних здібностей допомагає майбутнім педагогам більш глибоко розуміти музичні процеси та методи навчання, що дозволяє їм краще планувати та впроваджувати свої заняття. Крім того, ці навички дозволяють виявляти та розвивати музичні здібності учнів, враховуючи їхні індивідуальні особливості. Важливо також враховувати, що розвиток аналітичних здібностей не лише сприяє підвищенню професійної компетентності педагогів, а й впливає на якість виховання та навчання дітей, сприяючи їхньому всебічному розвитку та формуванню критичного мислення. Таким чином, розвиток аналітичних здібностей студентів музично-педагогічних закладів є важливим аспектом їхньої підготовки до професійної діяльності.

Щодо дослідження І. Червенакової, воно висвітлює важливість музичної грамотності як необхідної складової у розвитку музичних здібностей дітей. Автор підкреслює, що розуміння музичних концепцій та термінів є важливим для повноцінного розвитку музичності. Музична грамотність допомагає дітям краще розуміти та оцінювати музичні твори, розпізнавати різні музичні жанри

та стилі, а також сприяє розвитку їхньої творчої уяви та музичного смаку. Вміння аналізувати та розуміти музичні структури дозволяє дітям краще виконувати музичні твори та самостійно творити музику [31]. Крім того, музична грамотність сприяє розвитку пам'яті, уваги та концентрації у дітей, що важливо для їхньої успішної навчальної діяльності та розвитку музичних здібностей. Вона також впливає на розвиток мовленнєвих та моторних навичок через сприйняття та відтворення ритмічних та мелодійних структур.

Особливу увагу приділяється ролі природних здібностей у ранньому дитячому віці у музичному розвитку. Дослідження С. Глассер, Г. Макферсон вказує на важливість виявлення та підтримки природних музичних здібностей у дітей для їхнього подальшого успішного розвитку у музичній сфері. У дитячому віці природні здібності до музики можуть проявлятися у вмінні сприймати ритм, мелодію та виразно виражати свої почуття через музику. Раннє виявлення та розвиток цих здібностей можуть допомогти дітям розкрити свій музичний потенціал та знайти своє місце у музичному світі [40, с. 801]. Важливо, щоб дорослі навколо дитини були уважні до її музичних проявів і стимулювали її інтерес до музики. Розвиток природних музичних здібностей може сприяти не лише музичному розвитку, а й загальному когнітивному та емоційному розвитку дитини.

Ще одне дослідження О. Лобач, В. Помохайбо розглядає генетичні основи розвитку музичних здібностей у людини. Автори вказують на важливість вивчення генетичних аспектів у розвитку музичних здібностей, щоб краще розуміти цей процес та підтримувати його. Генетика в музичному вихованні може розкрити, які гени відповідають за розвиток музичних здібностей та як спадковість впливає на музичну обдарованість. Це дослідження може також допомогти виявити ризики для розвитку музичних здібностей у випадку генетичних аномалій чи спадкових захворювань [53, с. 67].

Розуміння генетичних основ розвитку музичних здібностей може відкрити нові можливості для підтримки та розвитку музичних здібностей у

людини. Наприклад, можливість ідентифікації генів, які відповідають за розвиток музичності, може сприяти створенню ефективних програм навчання та розвитку музичних здібностей у дітей та дорослих.

Роль батьків у розвитку музичних здібностей дітей також вивчається у дослідженні Г. Макферсона. Автор підкреслює важливість активної участі батьків у музичному вихованні дітей та їхньому впливі на музичний розвиток. Батьки відіграють ключову роль у формуванні музичних уподобань та навичок у дітей. Вони можуть стати першими вчителями, які впливають на музичний смак та створюють музичне середовище вдома. Активна участь батьків у музичному житті дитини може сприяти розвитку музичних здібностей та створенню позитивного ставлення до музики [54, с. 97]. Важливо, щоб батьки були свідомі впливу, який вони мають на музичний розвиток своєї дитини, і намагалися створити максимально сприятливі умови для розвитку музичних здібностей. Це може включати в себе регулярне слухання музики разом, відвідування музичних заходів та підтримку участі у музичних заходах та заняттях.

Дослідження Л. Мельничук, М. Максимчук, Л. Ілюк присвячене критеріально-рівневим характеристикам розвитку музичних здібностей дітей дошкільного віку. Автори вказують на необхідність уваги до різних аспектів музичного розвитку в ранньому дитячому віці, що може включати в себе розвиток музичного слуху, ритмічних навичок, вміння співати та вміння грати на музичних інструментах [55, с. 29].

Таке дослідження допомагає визначити ключові аспекти музичного розвитку, які варто враховувати під час організації музичного виховання дітей дошкільного віку. Наприклад, врахування різних рівнів розвитку може допомогти в плануванні індивідуальних підходів до навчання для кожної дитини окремо.

Дослідження з розвитку музичних здібностей у дітей також включає аналіз моменту початку музичної освіти. І. Ніколич, С. Кодела, Б. Піндович висвітлюють питання, пов'язані з оптимальним віком для початку музичної

освіти та її впливом на розвиток музичних здібностей. Аналіз моменту початку музичної освіти важливий з погляду розуміння періодів чутливості та здатності дітей до сприйняття музики та розвитку музичних навичок. Оптимальний вік для початку музичної освіти може залежати від індивідуальних особливостей кожної дитини, а також від особливостей педагогічного підходу та програми навчання [59].

Дослідження К. Павловської розглядає проблему розвитку музичних здібностей у дошкільників. Автор вказує на важливість створення сприятливого середовища для розвитку музичних здібностей у дітей. Створення такого середовища передбачає доступність музичних інструментів та матеріалів для музичної активності, підтримку від батьків та вихователів, а також наявність якісної музичної освіти. Діти у цьому віці дуже чутливі до музики, тому важливо, щоб вони могли вільно експериментувати зі звуками та ритмами, розвиваючи при цьому свої музичні здібності [61, с. 42].

Дослідження Д. Попович, Б. Рашкович розглядає педагогічну підтримку у розвитку музичних здібностей у дошкільників. Автори вказують на важливість комплексного підходу та педагогічної підтримки у формуванні музичності у дітей. Комплексний підхід передбачає поєднання різних методів та прийомів у музичному вихованні, таких як спів, гра на музичних інструментах, музичні ігри та інші активності, що сприяють розвитку музичних здібностей у дітей. Педагогічна підтримка в цьому процесі полягає у створенні стимулюючого середовища, сприянні самовираженню дітей через музику, підтримці їхньої творчості та індивідуальних особливостей [62, с. 58].

С. Шрот, Дж. Хелфер, Р. Даммерс розглядають використання технологій у розвитку музичних здібностей обдарованих дітей. Автори вказують на можливості сучасних технологій у підтримці та розвитку музичних здібностей у дітей. Технології можуть допомогти у зручному доступі до музичних матеріалів, створенні унікальних музичних інструментів та ефективному вивченні музичних концепцій та термінів. Крім того, вони можуть стати

важливим інструментом для стимулювання творчості та самовираження дітей у музичній сфері [64, с. 56-57].

У дослідженні Й. Століч розглядається розвиток музичних здібностей у дошкільників через конкретні види музичних активностей. Автори вказують на важливість різноманітних музичних занять та активностей у формуванні музичності у дітей. Важливість цих активностей полягає в їхньому комплексному впливі на розвиток музичних навичок, таких як слухова пам'ять, ритмічна чутливість, музична виразність та техніка виконання. Крім того, різноманітність музичних активностей допомагає дітям розкрити свій музичний потенціал і виявити себе у різних музичних жанрах та стилях [68, с. 32].

Крім того, дослідження В. Томпсон, Е. Шелленберг розглядає загальний розвиток музичних здібностей у дітей. Автори висвітлюють різні аспекти розвитку музичності та важливість музичної освіти для дітей. Вони також вказують на те, що ранній початок музичної освіти може мати додаткові переваги для розвитку музичних здібностей у дітей. Регулярне виконання музичних вправ та завдань може покращити музичні навички дітей і сприяти їхньому загальному розвитку [70, с. 126].

Дослідження К. Залар, У. Кордес, Б. Кафол розглядає роль дитячих музичних інструментів у спілкуванні за допомогою музичної мови. Автори вказують на важливість використання музичних інструментів у навчанні та розвитку музичності у дітей. Також важливо враховувати, що дитячі музичні інструменти сприяють розвитку творчих здібностей та музичної уяви, а також сприяють формуванню позитивного ставлення до музики та музичної культури взагалі. Таким чином, використання дитячих музичних інструментів може бути ефективним методом для розвитку музичних здібностей та сприяти загальному розвитку дитини [77].

У підсумку огляду педагогічної літератури щодо дитячого фольклору та розвитку музичних здібностей можна зазначити, що дослідники висвітлюють важливість фольклору як засобу виховання та розвитку музичності у дітей.

Вони підкреслюють значення використання фольклорних творів, мотивів та пісень у педагогічній практиці для стимулювання музичної активності та творчих здібностей малюків.

Дослідження також вказують на важливість раннього початку музичного виховання та вивчення музичної грамотності, що сприяє якісному розвитку музичних здібностей у дітей. Крім того, вони акцентують увагу на ролі вчителя музики, батьків та педагогічної підтримки у формуванні музичності та розвитку музичних здібностей у дітей. Використання фольклору у музичному вихованні дітей є дієвим та перспективним напрямом, що сприяє повному та гармонійному розвитку музичних здібностей та творчого потенціалу малюків.

1.2. Класифікація видів дитячого фольклору

На сьогоднішній день проблема розвитку творчих здібностей дітей продовжує хвилювати вчителів і батьків. У початковому періоді навчання важливо створити передумови для формування та розвитку творчої особистості, здатної мислити самостійно та знаходити нетрадиційні рішення завдань перед собою. Багатий матеріал дитячого фольклору, зокрема, його малі форми, такі як дитячі вірші, можуть служити ефективним засобом для цього. Дитячий фольклор повністю застосовується до тих творів, що створені дорослими для дітей. Крім того, сюди входять твори, складені самими дітьми, а також передані дітям з усної творчості дорослих. Вивчаючи дитячий фольклор, можна зрозуміти багато в психології дітей певного віку, а також виявити їх художні уподобання та рівень творчих здібностей. Багато жанрів пов'язані з грою, в якій відтворюється життя та праця старших, тому тут відображаються моральні установи людей, їх національні риси та особливості економічної діяльності.

Певні фольклорні жанри вимирають на певному етапі у фольклорі дорослих і переходять до дітей. Таким чином, дитячий фольклор є мобільним явищем. Ігровий фольклор займає провідне місце серед дітей у всіх країнах.

Гра займає особливе місце в житті дітей. Якщо для дорослих гра – це відпочинок, то для дітей це заняття, спосіб навчання [51, с. 61]. Саме у грі створюється дитячий фольклор. Найпоширеніші жанри дитячої творчості – це лічильні рими, співи, загадки та малюнки. Рима – це римований твір, що складається з 6-10 рядків. Часто у лічильних римах використовуються числові позначення або літери алфавіту. Наприклад:

Раз, два, три, чотири, п'ять!

Вийшов зайчик погуляти.

Як нам бути, що робити?

Треба зайчика зловити.

Будем знову рахувати:

Раз, два, три, чотири, п'ять.

Зараз я іду шукати! [9]

Але рима не лише встановлює порядок у грі, але має певне поетичне значення. Вона може включати різні смішні історії. Наприклад:

П'ять зайчаток вийшли з дому.

Спершу стали по одному,

Потім – в пари, топчуть сніг,

Хто без пари – геть побіг [9].

Характерною рисою рими є використання так званої загадкової мови. Числівники та інші частини мови можуть з'являтися у спотвореній формі. Використання загадкової мови пояснюється заборонаю у стародавні часи рахувати речі або людей. Але у лічильних римах дітей використання такої мови пояснюється бажанням дітей пожартувати. Слово в багатьох лічильних римах виражає не стільки значення, скільки вираз ритму та рими. Числівники та інші частини мови можуть з'являтися у спотвореній формі. Наприклад:

Гулі-гулі-гулі,

Такі очі, як моргулі.

Чинки-чинки-чинки,

Такі очі, як мисчинки.

Чата-чата-чата,
Такі очі, як горнята [9].

Діти використовують фольклор різних жанрів не лише у грі, але й у повсякденному житті. Але у цьому випадку це є в природі розваги. У неігровому фольклорі можна знайти речення, заклинання, загадки.

Мова фольклору відрізняється великою оригінальністю. Вона виражає любов дітей до створення слів. Ця особливість фольклору була помічена авторами абсурдної поезії і використовувалася ними у своїй творчості. Особливо це помітно в творах Льюїса Керролла та Едварда Ліра. Наприклад, Керролл у творі «Аліса в країні чудес» звертається до народного мистецтва пісні, піддаючи його переосмисленню [25].

Під час роботи з ним дітям можна запропонувати зібрати розкидані слова у цілий вірш з пам'яті і прочитати результат. Хлопці читають по одному рядку, намагаючись показати своїм однокласникам дію з цього рядка. Найбільш художній учасник має право на приз. Таким чином, можливе полегшення стимулювання розвитку творчості та мислення. У таких завданнях розвиток творчих здібностей поєднується з вдосконаленням мовленнєвих навичок та вмінь. Можна організувати роботу таким чином: повторення по частинах після вчителя, потім перевірка розуміння – переклад, знову читання, а потім виконання творчих завдань [37, с. 223]. Необхідно передбачити попереднє вирішення труднощів лінгвістичного характеру. Досвід використання дитячого фольклору на уроках показує, що його малі форми повністю сприяють розвитку творчих здібностей у дітей, оскільки в процесі роботи з ними розвивається дивергентне мислення, уява та швидкість думки. Крім того, яскраві, доброзичливі образи дитячих рим дозволяють зняти бар'єри в комунікації іноземною мовою, подолати сором'язливість та статичність, характерні для багатьох дітей [67, с. 177].

Загальну класифікацію дитячого фольклору подано у додатку А.

Тексти, створені дорослими для дітей включають літературу та пісні, створені спеціально для молодшої аудиторії. Мета, що стоїть за цими витворами,

зазвичай освітня чи моралізаторська, спрямована на прищеплення дітям певних цінностей або знань. Ці твори часто мають спрощену мову, захоплюючі розповіді та привабливих персонажів для юних читачів або слухачів [76].

Твори, які перейшли до дитячого фольклору із загального фольклору являють собою захоплюючий аспект культурної передачі. Особливе місце в дитячому фольклорі посіли багато оповідань, пісень, приказок, які спочатку були частиною ширшої культурної спадщини. Діти можуть дізнатися про це від своїх батьків, старійшин громади або навіть із книжок і засобів масової інформації, призначених для того, щоб познайомити їх із культурною спадщиною. Згодом ці елементи іноді змінюються, щоб вони вписалися в ігровий та уявний світ дітей [1].

Твори самих дітей, мабуть, найбільш динамічна та творча категорія. Ця група включає фольклор, який походить від самих дітей. Вони не передаються дорослими, а створюються, діляться та часто змінюються дітьми. Ця категорія є свідченням творчості, уяви та соціальної взаємодії дітей. Він включає в себе спонтанні ігри, історії, жарти та пісні, які виникають у дитячій культурі.

Казка, як елемент дитячого фольклору, відіграє надзвичайно важливу роль у формуванні моральних цінностей та розвитку дитячої особистості. Вона є не лише розважливою розвагою, але й потужним засобом виховання та навчання. Кожна казка несе у собі глибокі моральні уроки, які допомагають дітям розуміти основні принципи добра, справедливості, інтегрувати їх у своє життя [16, с. 249].

Перш за все, казка вчить дітей розрізняти між добром і злом. Вона надає чітку характеристику позитивних та негативних героїв, допомагаючи малюкам визначити своє ставлення до їх вчинків. Це сприяє формуванню у дітей моральних уявлень та розвитку етичного судження. Крім того, казки допомагають дітям розвивати емоційну сферу. Вони викликають різноманітні почуття та переживання, надаючи позитивний емоційний заряд. Захопливий зміст, образність мовлення та експресивність персонажів роблять казку цікавою та захоплюючою для маленьких слухачів. Також казка надає

можливість дітям ідентифікуватися з різними героями, порівнювати свої дії з їх вчинками, а також вчитися від їх досвіду. Це сприяє розвитку самосвідомості та самооцінки дитини.

Пісні є одним із найпоширеніших жанрів дитячого фольклору. Діти зустрічаються з піснями вже в перші дні свого життя, ще до того, як вони навчаються говорити і співати. Науково доведено, що це має позитивний вплив на розвиток мови, музичних і поетичних здібностей дітей [29, с. 176].

Колискові пісні складаються з перших уявлень дитини про світ та перших відчуттів радості і задоволення життям. Їх основна мета – заспокоїти дитину, зробити її сон міцним і здоровим. Деякі колискові пісні мають звичай класти спочатку в колиску кота, щоб дитина заснула під його муркотання. У таких піснях часто зустрічаються слова про кота, наприклад: «А-а, котино!», «Ой кіт-воркіт», «Ходить кіт» тощо [35, с. 203].

Колискові пісні мають поетичний характер і вражають своєю душевністю та ліризмом. Вони поєднують образи природи з мріями та почуттями людей. Часто вони містять вирази сподівань матері на щасливе майбутнє для дитини. Ці пісні сповнені віри в магічну силу слова і можливість покликати спокійний сон та відігнати лихо.

У дитячому фольклорі також поширені ігрові пісні, які сприяють вихованню сміливості, кмітливості та колективізму. Вони часто відображають різні трудові процеси, які супроводжуються рухами дітей відповідно до ритму пісні. Такі пісні як «Караван», «Мак», «Подоряночка» надалі розвиваються серед дітей, сприяючи розвитку мови та музичного слуху [44].

Прислів'я і приказки відіграли та продовжують відігравати важливу роль у дитячому фольклорі. Вони є акумуляторами мудрості народу, його багатовікового досвіду, думок і сподівань. Виникнення цього мистецтва пов'язане з прагненням людей організувати трудовий досвід у словесні форми, які найлегше запам'ятовувалися, – у формах двовіршів, прислів'їв, приказок. Прислів'я і приказки стали ефективним засобом виховання найкращих людських рис, легко замінюючи довгі міркування та повчання. Вони містять у

собі важливі думки, поради і повчання, які викликають інтерес та виховують моральні якості.

Більшість прислів'їв і приказок зберегли свою виховну цінність протягом століть. Це сталося тому, що вони закріпили найважливіший досвід минулих поколінь, норми життя та поведінки людини, а також засудили найбільш характерні вади і недоліки [58].

У прислів'ях і приказках відображено всі сторони життя народу: сімейне, домашнє, польове, лісове, громадське. Вони передають погляди на природу, людей, а також значення всіх явищ життя. Ці твори є універсальними і зберігають свою виховну функцію як для дорослих, так і для дітей. Вони навчають дітей любити рідний край, підносять моральні якості та прославляють героїзм і стійкість. Також прислів'я і приказки сприяють моральному вихованню, підносять якості, як чесність, правдивість, відданість у дружбі, та прищеплюють любов до праці та навчання.

Прислів'я та приказки – це невід'ємна складова дитячого фольклору, що зберігається та передається з покоління в покоління. Вони являють собою короткі, лаконічні вислови, які містять у собі мудрість, життєвий досвід та народні уявлення.

Прислів'я та приказки сприяють розвитку мислення дитини. Вони змушують дитину задуматися над значенням та використанням слів, розвивають логічне мислення та уяву [66, с. 126]. Тематика прислів'їв і приказок дуже різноманітна і охоплює всі аспекти життя. Вони розповідають про різні життєві ситуації, вчать вмінню аналізувати та узагальнювати навколишній світ.

Народні ігри та забави є не лише джерелом розваг для дітей, але й засобом виховання. Вони навчають співпраці, командної роботи, а також вмінню перемагати з гідністю. Такі ігри можуть включати в себе рухливі та спортивні активності, а також елементи пісенно-танцювальної культури.

Зазначені різноманітні види дитячого фольклору, такі як казки, лічилки, загадки та інші, дозволяють краще розуміти специфіку та цінність народної

творчості у формуванні дитячого світогляду та мовленнєвих навичок. Кожен вид фольклору має свої особливості та впливає на розвиток дитячої уяви та мовленнєвих здібностей унікальним чином. Підкреслено важливість дослідження та використання дитячого фольклору у педагогічній практиці для глибокого та цілеспрямованого впливу на розвиток дитини.

1.3. Основні характеристики розвитку музичних здібностей в контексті сучасного освітнього простору

Розвиток музичних здібностей у контексті сучасного освітнього простору України характеризується комплексним підходом, який інтегрує інноваційні освітні технології та методики. Цей розвиток формується ширшими цілями європейської інтеграції, які наголошують на фундаментальних цінностях і останніх технологічних досягненнях. Основна увага зосереджена на створенні умов для педагогічної творчості та професійної компетентності вчителів музичного мистецтва, що передбачає формування нових підходів до навчання, вміння інтегрувати художній досвід, розвиток творчих якостей, виховання високого рівня інформаційно-комунікаційної культури. Використання інформаційно-комунікаційних технологій та інших інноваційних засобів у вивченні музичних дисциплін є невід'ємною частиною цього підходу, особливо зважаючи на творчу спадщину галицьких композиторів кінця XIX – початку XX ст [11].

Середовище, в якому знаходиться дитина, має значний вплив на її музичний розвиток. Сучасний освітній простір має створювати сприятливі умови для розвитку музичних здібностей. Це може включати доступ до музичних інструментів, аудіо та відеоматеріалів, а також можливість участі в музичних заходах та гуртках.

Психологи наголошують на важливості розвитку музичних здібностей в ранньому дитинстві. Дошкільний вік вважається сприятливим для виявлення та розвитку музичного потенціалу дітей. Тому сучасна освітня система має

надавати можливості для ефективного розвитку музичних здібностей в цьому віковому періоді. Кожна дитина має свої унікальні потреби та шляхи розвитку. Сучасна освітня практика повинна передбачати індивідуалізований підхід до розвитку музичних здібностей, враховуючи особливості кожного учня [33].

Важливо стимулювати творчий розвиток дітей через надання творчих завдань та завдань, що сприяють розвитку музичної уяви та фантазії. Це може включати спільне створення музики, імпровізацію та експериментування зі звуками. Застосування сучасних інформаційних технологій може значно збільшити ефективність процесу навчання музики. Використання комп'ютерних програм, онлайн-ресурсів та інших технологій може зробити процес навчання більш цікавим та доступним для учнів. Сучасний освітній простір сприяє активній комунікації та співпраці між учнями та вчителями. Це створює можливості для обміну досвідом, взаємного навчання та взаємодопомоги, що сприяє розвитку музичних здібностей.

Ключовими характеристиками є те, що навчальний процес включає мультимедійні технології, інтерактивне навчання та коучингові технології. Це спрямовано на активізацію вивчення музично-теоретичних та музично-історичних дисциплін, таких як теорія музики, сольфеджіо, гармонія, поліфонія, аналіз музичних творів, історія світової музики, історія української музики. Важливо врахувати особисті інтереси і здібності кожної дитини у виборі музичного напрямку та інструментів. Стимулювати інтерес та мотивацію до самостійного вивчення музики, використовуючи доступні ресурси та технології. Варто залучати батьків до музичного виховання дітей через спільні заходи, концерти та проєкти. Участь у музичних фестивалях, конкурсах та інших заходах, які демонструють досягнення учнів сприяють їхній інтеграції у культурне життя громади [47, с. 165].

Адаптація планів уроків відповідно до індивідуального темпу навчання та інтересів кожного учня. Наприклад, учитель може помітити зацікавленість учня джазом і вирішити включити більше джазових елементів у свої уроки, щоб зацікавити їх. Використання таких програм, як GarageBand, для того, щоб

учні створювали власну музику [5, с. 415]. Крім того, впровадження нотного програмного забезпечення, такого як Sibelius або Finale, допомагає студентам навчитися писати музику цифровим способом. Такі платформи, як Yousician, яка використовує інтерактивні вправи та зворотній зв'язок у реальному часі для навчання музичним інструментам [45, с. 140].

Музика тісно інтегрується з іншими предметами, такими як література, історія, мистецтво, що сприяє глибшому розумінню культури та історії. Використання сучасних технологій, таких як музичні програми та додатки, для розвитку музичних навичок і творчості. Співи, гра на музичних інструментах, імпровізація, що дозволяє дітям не тільки слухати, а й активно брати участь в музичному процесі. Стимулювання до створення власних музичних композицій та участь у музичних проєктах і виставах. Вивчення музики як засобу вираження емоцій та почуттів, що сприяє розвитку емпатії та розуміння емоцій інших людей. Використання музики для зняття стресу та релаксації, що є важливим в умовах сучасного темпу життя [7].

Успішне впровадження інноваційних технологій у систему музичної освіти в Україні проявляється в кількох напрямках, про що свідчить інтеграція мультимедійних технологій, інтерактивного навчання та коучингових технологій у вивченні музично-теоретичних та музично-історичних дисциплін. Серед них «Теорія музики», «Сольфеджіо», «Гармонія», «Поліфонія», «Аналіз музичних творів», «Історія світової музики», «Історія української музики» [56].

Визначення того, чи учень навчається краще за допомогою візуальних, аудіальних чи кінестетичних методів, і відповідно адаптація методів навчання. Наприклад, використання наочних посібників для пояснення музичних понять. Використання додатків AR для навчання різноманітним інструментам, дозволяючи їм віртуально бачити інструменти та грати на них на своїх пристроях. Надання доступу до онлайн-майстер-класів від відомих музикантів у всьому світі, що дає можливість дітям познайомитися з різними музичними стилями та техніками.

Ці приклади ілюструють ефективне впровадження інноваційних технологій і методик у систему музичної освіти України. Завдяки інтеграції мультимедійних ресурсів, інтерактивних методів навчання та поєднання традиційних і сучасних стратегій навчання навчальний процес сприяє розвитку творчості, професійної компетентності та глибокого розуміння як української, так і світової музичної спадщини. Одним із прикладів досліджень розвитку музичних здібностей в контексті сучасного освітнього простору є емоційний інтелект через музичну освіту.

Початкова школа інтегрувала комплексну програму музичної освіти, спрямовану на підвищення емоційного інтелекту учнів. Програма включала такі дії, як прослуховування музики, виконання та композиція, зосереджуючись на розпізнаванні, вираженні та регулюванні емоцій за допомогою музики.

У школі запроваджено щотижневі музичні заняття, де учні брали участь у заходах, покликаних допомогти їм зрозуміти та виразити свої емоції за допомогою музики. Наприклад, діти слухали музику різних жанрів і визначали, які емоції вони викликали. Вони також складали прості пісні, які виражали їхні почуття.

Через шість місяців вчителі спостерігали підвищення здатності учнів чітко формулювати свої емоції та відзначили покращення емоційної регуляції. Діти демонстрували меншу агресію та краще керували гнівом і розчаруванням. Успіх програми свідчить про тісний зв'язок між музичною освітою та розвитком емоційного інтелекту [17, с. 37].

Наступним прикладом є підвищення академічної успішності за допомогою музики. Початкова школа спостерігала відставання стандартизованих тестових балів з англійської мови та математики. Щоб вирішити цю проблему, школа вирішила включити музичну освіту, натхненну дослідженнями, які показують взаємозв'язок між навчанням музики та академічною успішністю.

Втручання включало включення заходів, пов'язаних з музикою, які підтримували вивчення англійської мови та математики. Наприклад, учні дізнавалися про ритм і патерни за допомогою нотного запису, який відповідав математичним поняттям. Англійською мовою вони аналізували тексти пісень, щоб покращити свої навички мови та читання.

Після річного втручання школа повідомила про значне покращення результатів стандартизованих тестів як з англійської, так і з математики. Результати підтвердили гіпотезу про те, що музична освіта може бути цінним інструментом для підвищення академічної успішності, ймовірно, завдяки когнітивним перевагам заняття музикою [2, с. 811].

Останнім прикладом є розвиток соціальних навичок через групову музичну діяльність. Початкова школа зіткнулася з проблемами соціальних навичок учнів, помітивши проблеми з командною роботою, емпатією та просоціальною поведінкою. Школа реалізувала музичну програму, зосереджену на групових виступах для розвитку соціальних та емоційних навичок.

Учні брали участь у діяльності хору, оркестру та ансамблю, вимагаючи від них спільної роботи для досягнення спільних цілей. Програма наголошувала на співпраці, слуханні та підтримці серед однолітків, а також розвитку музичних навичок [43, с. 8].

Протягом навчального року вчителі та батьки повідомили про помітні покращення соціальної поведінки учнів. Серед учасників зросла емпатія, командна робота та просоціальне ставлення. Групова музична діяльність забезпечила продуктивний контекст для практики та розвитку цих важливих соціальних навичок. Ці тематичні дослідження ілюструють, як музична освіта може позитивно вплинути на емоційний інтелект, академічну успішність і розвиток соціальних навичок дітей.

Розвиток музичних здібностей в контексті Нової української школи в Україні ставить перед собою мету не тільки навчити дітей музики, але й використовувати музику як засіб для розвитку їхньої особистості, емоційного

інтелекту та творчих здібностей. Це досягається через інтеграцію музики у загальноосвітній процес, використання інноваційних методик та підходів, акцент на індивідуальні здібності кожної дитини, а також активне залучення батьків та громадськості.

РОЗДІЛ 2

ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ ДИТЯЧОГО ФОЛЬКЛОРУ У РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

2.1. Роль дитячого фольклору в розвитку музичних здібностей

Історично музика використовувалася як засіб для навчання та розвитку. Відомо, що в давнину люди сиділи біля вогнищ, розповідали про великі битви під акомпанемент барабанних ударів. Барди співали про національних героїв у середньовіччі, повідомляючи своїх співвітчизників про найновіші події. Сьогодні музика використовується для полегшення здобуття знань про себе, інших і світ [10, с. 457]. Сила музики перевершує просте задоволення, оскільки вона має сильні біологічні корені, допомагає мозку рости і інтегрувати дві півкулі, і відіграє важливу роль у неврологічному розвитку дитини.

Наукова література підтверджує, що музика є частиною біологічної спадщини людини. Певні відкриття та спостереження підтверджують цю наукову гіпотезу. По-перше, у тварин є фундаментальні можливості в музиці. Наприклад, мавпи можуть мислити в термінах музичних абстракцій, таких як фундаментальна частота гармонійного ряду. По-друге, музичні поведінки є універсальними. Музика поширена у різних культурах. Батьки та доглядачі у всіх культурах спілкуються з немовлятами через колискові та музичне балакання [20, с. 22].

Є додаткові спостереження, що підтверджують біологічні корені музики. Музичні поведінки часто проявляються на початкових етапах життя ще до того, як культурні чинники впливають і змінюють поведінку. Недавні дослідження показують, що немовлята мають музичні здібності. Наприклад, вони можуть розрізняти між двома нотами, запам'ятовувати контур або висоти мелодій, ментально сегментувати тривалі мелодії на менші фрази, як дорослі, і розуміти ритм. Було показано, що музична освіта підтримує когнітивні процеси та академічну успішність в інших дисциплінах. Наприклад, якісне музичне навчання корелює з кращою успішністю в англійській мові та

математиці, що вказує на те, що музика може значно підвищити академічні досягнення.

Музичне навчання та освіта також приносять значні соціально-емоційні переваги, включаючи розвиток емпатії, командної роботи, просоціального ставлення та самооцінки. Крім того, музика може допомогти зменшити негативну поведінку та ставлення, такі як депресія, тривога та агресія. Ці висновки свідчать про те, що музика, зокрема музичні елементи дитячого фольклору, відіграє вирішальну роль у соціально-емоційному розвитку дітей.

Систематичний огляд підкреслив позитивний вплив музики на емоції дітей, припускаючи, що музика сприяє більшому емоційному інтелекту, академічній успішності та просоціальним навичкам. Цей емоційний вплив музики, включаючи її здатність покращувати дедуктивне мислення та творчі здібності, підкреслює важливість включення музики в освітні умови [48, с. 129].

Дитячий фольклор з його повторюваними мелодіями та ритмами служить ефективним інструментом для навчання ритму, часу та розпізнавання мелодії. Народні пісні та ігри сприяють розумінню музичних понять у ігровій та захоплюючій формі. Участь у заходах народної музики підтримує пам'ять, концентрацію та мовленнєві навички. Акт вивчення та запам'ятовування пісень зміцнює когнітивні здібності, сприяючи кращій успішності. Фольклор сприяє емоційному вираженню та регуляції, надаючи дітям середовище для дослідження та вираження своїх почуттів [63, с. 58]. Групова діяльність покращує соціальні навички, сприяючи командній роботі та емпатії. Займаючись фольклором, діти не тільки вивчають музичні поняття, але й переживають когнітивний, емоційний і соціальний розвиток. Ці висновки свідчать про інтеграцію фольклору в навчальні програми музичної освіти, щоб повністю використати його потенціал у розвитку дитини.

Дитячий фольклор служить посудиною для культурної спадщини, що містить мелодії, ритми та мови, які плекалися та зберігалися поколіннями. Прості мелодії та ритми, які можна знайти в дитячих піснях та іграх, ідеально

підходять для того, щоб познайомити дітей зі світом музики. Ці елементи закладають основу для більш просунутих музичних концепцій. Залучення до фольклору допомагає дітям розвивати слух до різних музичних тонів і ритмів, покращуючи їх загальне музичне сприйняття. Римовані ігри та пісні з сильним ритмом сприяють розвитку синхронізації та ритму у дітей. Спів і слухання народних пісень дозволяє дітям розпізнавати та відтворювати мелодії, сприяючи ранньому відчуттю висоти та мелодії [74].

Вивчення пісень і віршів покращує пам'ять і концентрацію, оскільки діти повинні запам'ятовувати тексти пісень і мелодії. Групова діяльність із залученням фольклору заохочує співпрацю та соціальну взаємодію, важливі аспекти музичного виконання та задоволення. Щоб забезпечити широкий розвиток музичних навичок, дуже важливо познайомити дітей з широким спектром пісень та ігор, у тому числі пісень різних культур і мов. Слід заохочувати дітей до активної участі, співаючи, плескаючи в долоні та рухаючись під музику [6, с. 214]. Ефективність, навіть у невимушеній обстановці, підвищує впевненість і сприяє навчанню. Хоча фольклор забезпечує природний і приємний вступ до музики, в ідеалі його слід доповнювати формальною музичною освітою, коли діти ростуть. Це забезпечує всебічний розвиток музичних здібностей. Залучення сімей і громад до музичної діяльності, що ґрунтується на фольклорі, зміцнює зв'язки та забезпечує збереження та продовження цих цінних культурних традицій.

Ритмічність і повторюваність рим робить їх захоплюючими для дітей. Вони грають зі звуками та вводять поняття фонетичного сприйняття. Це ігрове спілкування зі словами покращує лінгвістичні навички та заохочує дітей досліджувати мову творчо. Загадки спонукають дітей мислити нестандартно, використовуючи мову для вирішення проблем. Це стимулює критичне мислення та навички вирішення проблем, важливі компоненти творчого мислення. Дитячі пісні часто залишають простір для імпровізації, дозволяючи дітям вигадувати власні вірші або змінювати мелодії. Діти дізнаються, що експериментувати – це нормально і що може бути кілька правильних

відповідей або способів підходу до проблеми [12, с. 113]. За допомогою імпровізації діти висловлюють свої думки та почуття в безпечному та сприятливому середовищі, що має вирішальне значення для емоційного та творчого розвитку.

Народні казки часто служать скелетом для оповідання, на якому діти можуть будувати, змінюючи елементи, винаходячи нових персонажів або створюючи альтернативні закінчення. Цей процес розвиває уяву та демонструє силу творчості у формуванні оповідей. Завдяки творчому процесу залучення до фольклорних історій діти також дізнаються про культурну ідентичність, моральні цінності та складність людських емоцій і стосунків. Діти часто використовують фольклор як фон для розіграшу, беручи на себе ролі героїв, лиходіїв або магічних істот. Цей вид творчої гри є потужною формою творчості, що дозволяє дітям досліджувати різні точки зору та сценарії у творчий і часто спонтанний спосіб [39, с. 488]. Багато фізичних ігор, які походять із фольклору (наприклад, ігри в класики або теги), заохочують дітей взаємодіяти з навколишнім середовищем винахідливими способами, сприяючи розвитку фізичної спритності разом із творчим вирішенням проблем. Через фольклор діти дізнаються про персонажів, символи та історії, які є значущими для їхньої культури, сприяючи розвитку сильної культурної ідентичності. Фольклор знайомить дітей із традиціями та звичаями своєї країни, дозволяючи їм зрозуміти та оцінити ритуали та свята, унікальні для їхньої культури.

Багато народних казок і пісень мають історичні елементи, що дає дітям зрозуміти минуле їхньої країни, боротьбу та тріумфи їхніх предків та еволюцію їхнього суспільства. Фольклор часто вшановує історичних діячів або легендарних героїв, викликаючи у дітей почуття гордості та причетності. Заняття з народними піснями та танцями знайомлять дітей із традиційною музикою їхньої культури, яка може стати основою їхніх музичних смаків. Вивчення фольклору з різних регіонів своєї країни або з усього світу може розширити музичні уподобання дітей, сприяючи повазі до різноманітності

музики. Участь у співі народних пісень або виконанні народних танців може покращити музичні здібності дітей, зокрема ритм, розпізнавання мелодії та координацію [4, с. 39].

Виховання культурної свідомості через дитячий фольклор – це багатогранний процес, який не лише пов'язує дітей з національною культурою, традиціями та історією, але й відіграє значну роль у формуванні їхніх музичних уподобань та інтересів. Охоплюючи багатий гобелен історій, пісень і танців, які складають їхню культурну спадщину, діти можуть розвинути глибше розуміння себе та свого місця у своїй громаді та сильне почуття культурної ідентичності.

Музичні виступи вимагають від дітей тісної співпраці, слухання один одного та адаптації їхньої гри, щоб синхронізуватися з однолітками. Ця спільна робота покращує навички командної роботи та формує почуття спільності серед учасників. Досягнення спільної мети може зміцнити зв'язки між дітьми, даючи їм почуття колективної гордості та досягнення [65, с. 152].

Музичні виступи часто вимагають вербального планування та координації, що може покращити навички вербального спілкування дітей. Крім того, значна частина спілкування під час виступу є невербальною (наприклад, репліки, вираз обличчя, мова тіла), що може покращити їхню здатність розуміти та використовувати також і невербальні сигнали в спілкуванні. Грати музику разом з іншими вимагає уважного слухання – не лише власного інструменту, а й ансамблю в цілому. Таке уважне слухання може перетворитися на кращі навички слухання в соціальних умовах, роблячи дітей більш уважними та чуйними комунікаторами. Виконання музики дозволяє дітям виражати себе в безпечному та сприятливому середовищі. Це може зміцнити впевненість у їхній здатності виражати свої думки та почуття як за допомогою музики, так і під час повсякденного спілкування.

Для заохочення музичної соціальної взаємодії слід записувати дітей на групові заняття або в місцеві музичні ансамблі. Це надає їм регулярні можливості грати з іншими та налагоджувати соціальні зв'язки. Заохочувати

участь у шкільних оркестрах, хорах або музичному театрі. Ці групи пропонують дітям структуроване середовище для розвитку своїх музичних і соціальних навичок. Шукати музичні табори чи семінари у своїй громаді. Це може бути чудовою нагодою для дітей познайомитися з однолітками зі схожими інтересами та взяти участь у груповій музичній діяльності [34]. Організовувати сімейні музичні вечори, де всі разом співають або грають на інструментах. Це не лише зміцнює сімейні зв'язки, але й моделює соціальну музичну взаємодію дітей. Заохочувати дітей брати участь у громадських виставах, наприклад, на місцевих фестивалях або в будинках для людей похилого віку. Це допомагає їм зрозуміти радість ділитися музикою з іншими та вплив, який вона може мати на спільноту.

Перш ніж заглиблюватися у вплив дитячого фольклору на музичну ідентичність, важливо визначити, що він охоплює. Дитячий фольклор – це традиційне мистецтво, ремесла, ігри та пісні, які передаються дітьми з покоління в покоління [15, с. 337]. Ця категорія включає дитячі віршики, колискові, пісеньки на майданчику та прості народні пісні. Ці фрагменти фольклору не просто розвага; вони є засобом культурної передачі та основою суспільної ідентичності.

Початковим кроком у світ музики є дитячий фольклор. Він знайомить з ритмом, мелодією та гармонією доступними та привабливими способами. Завдяки повторюваній участі діти не тільки насолоджуються музикою, але й починають засвоювати ці фундаментальні поняття, закладаючи основу для свого музичного розуміння та оцінювання.

Завдяки знайомству з різними видами народної музики та пісень діти починають розвивати свої музичні смаки. Вони дізнаються, що їм подобається, а що не подобається, які жанри їм подобаються та які аспекти музики їх цікавлять. Дитячий фольклор дозволяє не лише виражати культурну та суспільну ідентичність, але й заохочує індивідуальну творчість. Діти часто адаптують пісні, створюють власні версії історій або винаходять нові ігри, висловлюючи таким чином свої унікальні точки зору та вподобання [42, с. 87].

Повторюваний і спільний характер народної музики дає дітям можливість практикувати та вдосконалювати свої музичні навички. Цей ранній досвід сприяє їхній впевненості та компетентності у виконанні музики. Ритми, мелодії та способи вираження дитячого фольклору можуть вплинути на майбутній стиль виконання дитини. Базовий досвід спілкування з музикою в спільній та неформальній обстановці може призвести до переваги спільних та імпровізаційних стилів музикування.

Дитячий фольклор – це не просто збірка пісень та ігор; це життєво важливий інструмент для передачі культури та індивідуального вираження, який відіграє важливу роль у формуванні музичної ідентичності дитини. Займаючись фольклором, діти пізнають свою культурну спадщину, розвивають музичні смаки, починають музично виражати себе. Цей ранній досвід закладає основу для стосунків із музикою на все життя, впливаючи на їхні уподобання, творчість і стиль виконання. Таким чином, дитячий фольклор є важливим елементом у розумінні того, ким ми є у світі музики.

Народні пісні та оповідання є вмістилищем мови, емоцій і суспільних цінностей. Вони пропонують дітям різноманітну палітру словесної та музичної виразності. Фантастичні елементи, поширені у фольклорі, розпалюють уяву, заохочуючи дітей створювати власні музичні вирази та історії. Повторюваність і різноманітність народних пісень спонукає до імпровізації, ключової навички музичної творчості та розвитку [69, с. 109].

Кроки до створення платформи музичного розвитку включають збір вичерпної колекції дитячого фольклору з різних культур, зосередивши увагу на піснях, віршиках і музичних оповіданнях; залучення до спільнот, щоб зрозуміти контекст, значення та використання цих фольклорних елементів; розробка навчальної програми, яка інтегрує фольклор у музичну освіту, наголошуючи на активній участі, творчості та культурному оцінюванні; підготовка педагогів знаннями та навичками для ефективного використання фольклору у викладанні музики; розробка онлайн- та офлайн-платформи, де діти зможуть досліджувати, ділитися та створювати музику на основі

фольклору; включення цифрових інструментів та програм, які дозволяють створювати творчі музичні композиції, співпрацювати та виступати.

Розвиваючи дитину на багатому ґрунті фольклору, ми не лише зберігаємо та поширюємо культурну спадщину, але й виховуємо нове покоління музикантів, які глибоко пов'язані зі своїм корінням, але здатні до інновацій та творчості [23]. Такий підхід може призвести до відкриття нових музичних жанрів, відродження забутих мелодій і народження глобальних музичних діалогів, які з'єднують культури та спільноти.

Підсумовуючи, вивчення дитячого фольклору – це більше, ніж академічна справа; це стратегічний крок до створення яскравої, інклюзивної та динамічної платформи для музичного розвитку. Ця платформа не тільки розвиває індивідуальні таланти, але й сприяє культурному та мистецькому багатству суспільства в усьому світі.

2.2. Сучасні технології ознайомлення з дитячим фольклором

З появою сучасних технологій способи залучення дітей до фольклору значно змінилися. Дослідники та педагоги зараз використовують інноваційні методи для збереження, вивчення та ознайомлення дітей із фольклором у спосіб, який є водночас захоплюючим і навчальним. Нижче наведені деякі сучасні технології та методи, які застосовуються в цій сфері.

Багато програм та електронних книг розроблено, щоб оживити фольклорні історії за допомогою інтерактивних елементів, анімації та ігор, які залучають дітей, вивчаючи різні культури. Ці технології дозволяють дітям зануритися у світ фольклорних казок, відчувати обстановку та персонажів у яскравому інтерактивному середовищі.

Інституції по всьому світу оцифровують свої фольклорні колекції, роблячи їх доступними для дослідників, освітян і громадськості. Ці цифрові бібліотеки часто містять історії, народні пісні та культурні артефакти. Ці архіви поєднують текст, зображення, аудіо та відео для створення багатих

мультимедійних презентацій фольклорних матеріалів, що робить вивчення фольклору та насолоду від нього більш динамічними та захоплюючими для дітей [28, с. 191].

Відеоігри, засновані на фольклорних історіях, можуть бути як навчальними, так і розважальними, навчаючи дітей про різні культурні міфи та легенди через ігровий процес. Платформи, які гейміфікують процес навчання, дозволяють дітям досліджувати фольклор у веселій та захоплюючій формі, часто включають вікторини, головоломки та завдання на основі фольклорних тем. Фольклорні блоги та подкасти пропонують більш сучасний погляд на оповідання, дозволяючи слухачам або читачам заглибитися у фольклор з усього світу.

Онлайн-форуми та дискусійні групи дозволяють дітям і викладачам обговорювати фольклорні історії, ділитися інтерпретаціями та вчитися один у одного, сприяючи глобальній спільноті ентузіастів фольклору [50, с. 294].

Дослідники використовують сучасне програмне забезпечення для аналізу фольклорних текстів, визначення тем, мотивів і культурного значення. Це програмне забезпечення може допомогти зробити вивчення фольклору більш доступним для дітей, виділяючи ключові елементи та моделі. Інструменти цифрового відображення дозволяють дослідникам і педагогам створювати інтерактивні карти, пов'язані з фольклорними історіями, показуючи географічне походження казок і те, як вони поширювалися та трансформувалися в різних культурах.

Інтеграція сучасних технологій у ознайомлення та дослідження дитячого фольклору не тільки зберігає ці важливі культурні наративи, але й робить їх доступнішими та привабливішими для молодого покоління. Використовуючи цифрове оповідання, онлайн-архіви, навчальні ігри, соціальні медіа та передові дослідницькі інструменти, педагоги та дослідники можуть забезпечити, щоб багатий гобелен світового фольклору продовжував освітлювати та розважати дітей у всьому світі.

Техніка значно вплинула на поширення та збереження фольклорних традицій. Швидкий розвиток цифрових технологій, включаючи смартфони та інтернет, призвів до занепаду традиційних практик оповідання. Крім того, поява штучного інтелекту підняла питання щодо автентичності та емоційної глибини наративів, створених машинами, підкреслюючи обмеження в контексті та передачі емоцій порівняно з традиційним фольклором. З іншого боку, злиття цифрових технологій із фольклором створило нові форми вираження, такі як інтернет-меми та відеоігри, стираючи межі між професійною та масовою культурною продукцією. Крім того, концепція прикладного фольклору виникла як спосіб використання фольклору для вирішення соціальних проблем і збереження культурної спадщини від глобалізації. Зусилля, такі як розробка системи управління знаннями (KMS) з використанням технології Web 2.0, спрямовані на посилення обміну та ефективного поширення фольклорних знань [75, с. 8].

Онлайн-сховища сприяють зберіганню, збереженню та доступності величезних колекцій дитячого фольклору. Цифрові бібліотеки та архіви, куди дослідники можуть завантажувати, класифікувати та анотувати фольклорні матеріали.

Системи управління базами даних дозволяють ефективно впорядковувати та керувати даними, створюючи складні запити та аналізи. Розширені параметри пошуку, теги та категоризація для легшого пошуку певних фольклорних елементів.

Високоякісні цифрові рекордери чітко записують дитячі розповіді, пісні, словесні ігри. Портативність і можливість запису у високій чіткості підвищують точність зібраного матеріалу. Пристрої для запису відео документують візуальні елементи дитячого фольклору, такі як жести, вирази та фізичні ігри.

Постійно удосконалюється та розвивається програмне забезпечення для аудіовізуального аналізу. Такі інструменти, як ELAN або Praat, призначені для лінгвістичного аналізу, можна також застосовувати для вивчення структури,

шаблонів і варіацій у дитячому фольклорі, анотуванні, сегментації та детальному аналізі аудіовізуального контенту [18, с. 146].

Інструментами цифрової етнографії є віртуальна етнографія, яка дозволяє вивчення дитячого фольклору, який проявляється в цифрових платформах (наприклад, соціальні мережі, онлайн-ігри), а також спостереження та взаємодію зі спільнотами в інтернеті з дотриманням етичних міркувань, таких як конфіденційність і згода.

Мобільні етнографічні програми збирають в режимі реального часу дані про дитячі фольклорні практики за допомогою мобільних пристроїв. Дозвольте дослідникам отримувати оновлення, фотографії, відео та нотатки від учасників, які документують фольклорну діяльність.

Програмне забезпечення для аналізу тексту дозволяє виділити закономірності, теми, мотиви з великих корпусів текстових фольклорних матеріалів, аналізувати настрої, тематичне моделювання та тенденції. Інструменти НЛП аналізують мовленнєві особливості і структури у дитячих віршиках, оповіданнях, мовленнєвих іграх. Інструменти синтаксичного та семантичного аналізу допоможуть зрозуміти складності та нюанси використання мови дітьми [8, с. 105].

Застосування сучасних технологій у вивченні дитячого фольклору не тільки розширює охоплення та ефективність дослідницьких зусиль, але й відкриває нові перспективи для розуміння складних шляхів, за допомогою яких фольклор служить середовищем для передачі культури та формування особистості серед дітей. З розвитком технологій будуть розвиватися і методології для вивчення цієї багатої та динамічної галузі дослідження.

2.3. Педагогічні стратегії сприяння взаєморозумінню та толерантності в розвитку музичних здібностей через дитячий фольклор

Сприяння взаєморозумінню та толерантності за допомогою музики, особливо серед дітей, є основоположним у вихованні глобально обізнаного та

чужого покоління. Використання дитячого фольклору в музичній освіті не тільки сприяє розвитку музичних здібностей, але також служить багатим ресурсом для культурного обміну та визнання. Існує цілий ряд стратегій, які педагоги можуть використовувати для досягнення цих цілей.

Можливе використання різноманітного фольклорного репертуару, взятого з різних культур світу. Ця широка експозиція допомагає оцінити різноманітність музичних виразів і традицій. Використання народних пісень, які розповідають історії або передають певні культурні традиції, обговорюючи значення та походження цих пісень, щоб поглибити у дітей повагу до різних культур та їх розуміння. Для доповнення інтерактивної діяльності та подальшого сприяння розумінню, повазі та розвитку музичних здібностей за допомогою дитячого фольклору важливо включити різноманітний репертуар світового фольклору. Всі ці кроки можуть збагатити навчальну програму різноманітною народною музикою, щоб забезпечити інклюзивне та всебічне навчання [57].

Необхідно розробити підібраний список відтворення, який містить народні пісні з багатьох культур, щоб охопити кожен континент. Кожна пісня повинна бути обрана з огляду на її здатність розповідати історію або передавати важливі культурні традиції. Це дозволяє дітям почути автентичне вираження різних культур, сприяючи глобальній перспективі та цінуванню різноманітності музичних традицій.

Для кожної представленої народної пісні коротко опишіть її походження, культуру, яку вона являє, та історію чи традицію, яку вона передає. Використовуйте візуальні елементи, такі як зображення чи відео, щоб покращити оповідання. Даний підхід допомагає дітям налагодити зв'язок із музикою на глибшому рівні, сприяючи співпереживанню та розумінню різних культурних контекстів і цінностей [36].

Організувати сеанси прослуховування, де діти активно займаються музикою. Попросити їх послухати певні інструменти, ритми чи вокальні стилі. Далі поставити запитання про те, що музика викликає у них почуття або які

образи вона викликає в голові. Розвивати навички активного слухання та критичного мислення, дозволяючи учням висловлювати своє сприйняття та емоційну реакцію на різну культурну музику.

Призначити невеликі дослідницькі проєкти, де діти зможуть глибше досліджувати культуру, що стоїть за народною піснею, яка їх особливо привернула. Вони можуть представити свої висновки за допомогою плакатів, презентацій або мультимедійних проєктів. Ця діяльність сприяє самостійному навчанню та дослідницьким навичкам, дозволяючи дітям глибше зануритися в культуру та поділитися своїми ідеями з однолітками, таким чином сприяючи співпраці та поважному навчальному середовищу [49, с. 97].

Навчити дітей текстів і мелодій різних народних пісень. Там, де це можливо, використовуйте прості музичні інструменти, які відповідають культурам пісень. Заохочувати співати рідною мовою для справжнього досвіду. Покращувати музичні навички, лінгвістичні здібності та культурне сприйняття.

Заохочувати дітей складати власні твори за мотивами вивчених народних пісень та оповідань. Вони можуть працювати індивідуально або в групах, використовуючи традиційні ритми чи мелодії як основу для своїх композицій. Все це стимулює творчі здібності, композиційні навички та особистий зв'язок із культурами, що вивчаються, а також заохочує повагу до інтелектуальної та культурної власності, надихаючи на оригінальну творчість, а не на привласнення.

Запропонувати учням написати додаткові куплети до народних пісень англійською або, за допомоги, мовою оригіналу пісні. Це може бути спільним зусиллям, яке заохочує лінгвістичне дослідження та творче написання. Сприяє розвитку мовленнєвих навичок, творчості та глибшого залучення до культурних і мовленнєвих аспектів музики.

Іншою стратегією є інтерактивне навчання та навчання за участю. Заохочувати групові виступи, де діти можуть вивчати та виконувати народні пісні разом. Це сприяє командній роботі, повазі та почуттю спільності.

Познайомити дітей з музичними інструментами, пов'язаними з різними народними традиціями, дозволяючи дітям отримати практичний досвід. Це тактильне навчання може поглибити їхню вдячність за музику та культуру. Створити музичні гуртки, де кожна дитина зможе вибрати інструмент (традиційний або наявний у класі), щоб грати під час вивчення народної пісні. Заохочувати дослідження та експериментування зі звуками, сприяючи інклюзивному середовищу, де кожен учень відчуває себе цінним і частиною групи [60, с. 39].

Формувати в класі музичні ансамблі, орієнтуючись на конкретні народні традиції. Кожен ансамбль може попрацювати над твором для виконання решті класу або на шкільному заході, забезпечуючи платформу для глибокого навчання та демонстрації різноманітних музичних талантів. Це розвиває впевненість, поглиблює музичні навички та сприяє поглибленому розумінню конкретних культурних музичних традицій.

Встановити інтерактивні навчальні станції, кожна з яких присвячена різним аспектам народної музики та культури, таким як створення інструментів, танці, написання пісень або мова. Цей підхід, заснований на станціях, обслуговує різні стилі навчання та інтереси, гарантуючи, що всі діти можуть залучитися до матеріалу таким чином, щоб резонувати з ними.

Після отримання досвіду з різними народними традиціями, запропонувати учням скласти власні фольклорні твори. Вони можуть працювати індивідуально або в групах, використовуючи традиційні інструменти та теми як натхнення. Таким чином розвиваються творчі здібності, покращується розуміння музичних структур і культурних тем, забезпечується змістовний вихід для самовираження.

Наступною стратегією є творче самовираження та імпровізація. Проводити майстер-класи, де діти можуть створювати власні пісні, натхненні народною музикою. Це заохочує творчість, одночасно сприяючи розумінню елементів, які складають різні музичні традиції. Заохочувати проекти, які передбачають поєднання елементів різних народних традицій для створення

нових творів. Це може сприяти інноваціям і глибшому розумінню того, як різні культури можуть гармонізувати [13].

Можна також використати технологію для зв'язку з класними кімнатами в інших країнах, обмінюватись та вивчати народну творчість один одного. Ця пряма взаємодія може сприяти взаємній повазі та розумінню між культурами. Запросити музикантів та оповідачів із різних культур, щоб поділитися своїми традиціями. Це забезпечує автентичний досвід навчання та сприяє культурній оцінці.

Після вивчення різних народних традицій сприяйте обговоренню помічених подібностей і відмінностей, заохочуючи дітей висловлювати свої думки та почуття щодо вивченого. Залучайте дітей до занять, які кидають виклик стереотипам і заохочують їх критично мислити про роль музики в культурній ідентичності та взаєморозумінні.

Організовувати виступи, де діти можуть продемонструвати громаді народні пісні, які вони вивчили. Це не тільки зміцнює довіру, але й поширює повідомлення культурної вдячності та толерантності. Брати участь або організовувати мультикультурні фестивалі, які відзначають різноманітність за допомогою музики, танців та інших форм мистецтва. Це може бути потужною платформою для сприяння взаєморозумінню та толерантності [21].

Інтегруючи ці педагогічні стратегії в музичну освіту, педагоги можуть використовувати універсальну мову музики через дитячий фольклор для виховання більш толерантного, розуміючого та культурно обізнаного покоління. Ключ полягає в створенні захоплюючого та рефлексивного навчального досвіду, який відзначає різноманітність і заохочує співпереживання та повагу до всіх культур. Інтерактивна діяльність може значно покращити навчальний досвід, зробивши розвиток музичних здібностей і розуміння культурного розмаїття більш захоплюючим і впливовим для дітей.

Одним із підходів є створення музичної карти світу, коли учні дізнаються про різні народні пісні з усього світу, вони можуть розміщувати маркери на

карті, вказуючи країну походження пісні. Ця діяльність розвиває географічні знання та культурну обізнаність, роблячи зв'язок між музикою та її культурним контекстом візуально чітким.

Проведення майстер-класу, під час якого діти зможуть створювати прості музичні інструменти за мотивами традиційних інструментів різних культур може стати ще одним заходом для розвитку музичних здібностей. Наприклад, виготовлення дощової палички, барабана. Це практичне заняття сприяє розумінню того, як різні культури створюють музику, і значення музики в культурному самовираженні.

Навчити дітей народних пісень разом із танцями, які їх супроводжують. Це може бути регулярним елементом уроку, періодично вводячи нову пісню та танець. Це покращує музичну та фізичну координацію та занурює дітей у святкові аспекти різних культур.

Поєднати оповідання з музикою, розповідаючи народні казки, де музика відіграє ключову роль в історії. Додати живу музику, звукові ефекти та заохочуйте дітей до участі за допомогою хорових частин або гри на простих інструментах. Таким чином розвиваються навички слухання, розуміння структури оповіді та важливості музики в традиціях оповідання.

Використовувати програмне забезпечення або додатки для створення музики, які дозволяють учням експериментувати зі створенням власної музики на основі вивчених народних пісень. Вони можуть змішувати різні інструменти, ритми та мелодії, щоб створити унікальний твір. Це дає змогу заохотити дитину до творчості, сприяє глибшому вивченню музичних елементів [41, с. 92].

Підготувати цікаву вікторину, яка включає прослуховування коротких фрагментів народної музики та попросити дітей визначити країну походження, тип інструментів, які ви чули, або будь-яке культурне значення, яке обговорювалося в класі.

Створити програму спілкування з друзями по листуванню або обмін відео з однолітками з інших країн. Діти можуть розповісти про свої улюблені

народні пісні, про те, як вони святкують ті чи інші свята, і навіть навчити одне одного простих пісень чи фраз. Це сприятиме прямому культурному обміну, покращуватиме навички письмової та усної комунікації.

Інтегруючи ці інтерактивні заходи в навчальну програму з музики, педагоги можуть створити динамічне та інклюзивне середовище, яке не лише виховує музичний талант, але й культивує глибоку повагу та вдячність до культурного розмаїття.

РОЗДІЛ 3

РОЗРОБКА ТА РЕАЛІЗАЦІЯ ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ З ДИТЯЧИМ ФОЛЬКЛОРОМ У РОЗВИТКУ МУЗИЧНИХ ЗДІБНОСТЕЙ

3.1. Розроблення концепції виховних заходів з ознайомлення з дитячим фольклором

Ознайомлення дітей дошкільного віку з фольклором через музичну діяльність може бути збагачувальним і освітнім досвідом, який виховує цінування культурної спадщини та розвиває їхні музичні здібності. Поєднання оповідання історій, музики та інтерактивної гри залучає молоді уми та заохочує творчість, слухові навички та соціальний розвиток. Ця концепція зосереджена на комплексі освітніх заходів, спрямованих на ознайомлення дітей дошкільного віку з різними аспектами дитячого фольклору, розвиток їх музичних здібностей.

Захід 1: Фольклорна історія з музичними елементами

Мета: познайомити дітей із фольклорними історіями, наповненими музичними елементами, розвивати навички слухання та сприймати оповідання та музику.

Матеріали

- Підбірка дитячих фольклорних казок з усього світу
- Музичні інструменти (наприклад, барабани, бубни, маракаси)
- Аудіозаписи народної музики

План

1. Вступ до фольклору: почати із пояснення, що таке фольклор, і поділитися цікавими фактами про культурне походження вибраної історії.

Ведуча: *(Тепло посміхаючись, вітаючи дітей, які розташувалися)*
Доброго ранку всім! Чи готові ви сьогодні до захоплюючої подорожі?
(Діти охоче відповідають)

Ведуча: Чудово! Сьогодні ми вирушимо у чарівну подорож – у подорож чарівним світом фольклору. Але перш ніж ми заглибимося в нашу історію, давайте поговоримо про те, що таке фольклор насправді. Хтось має ідею?

(Зачекайте на кілька відповідей дітей, підтверджуючи їхні відповіді)

Ведучий: Це чудові думки! Фольклор – це як скарбниця історій, пісень, танців і звичаїв, що передаються з покоління в покоління. Так люди ділилися своїм досвідом, уроками та уявою задовго до того, як у нас з'явилися книги та інтернет. Фольклор допомагає нам зрозуміти цінності, вірування та традиції різних культур. Кожна окрема культура світу має свій унікальний фольклор.

(Вмикає відображення карти світу з виділенням різних країн)

Ведучий: Подивіться на цю карту. Кожна виділена країна має свій власний набір захоплюючих народних казок, музики та танців. Сьогодні ми вибрали особливу історію, щоб поділитися з вами. *(Зробити паузу для ефекту)* Воно походить із прекрасної землі України – країни з багатою історією та культурою.

(Демонструє зображення краєвидів України та традиційних костюмів)

Ведучий: Український фольклор наповнений колоритними персонажами, містичними істотами, глибокими моральними уроками. Історія, яку ми сьогодні розглянемо, – це не просто казка; це частинка душі України, що відображає мрії та мудрість її народу.

(Показує назву та ілюстровану обкладинку вибраної народної казки)

Ведучий: Наша сьогоднішня історія називається *(вставте назву оповідання)*, казка, яка зіграла серця багатьох і віками розповідається під зоряним небом України. Коли ми заглибимося в цю історію, ми також відкриємо для себе прекрасну музику, яка її супроводжує. Музика, виконана на традиційних українських інструментах, оживляє казку та хвилює серця слухачів.

(Показує декілька традиційних українських музичних інструментів)

Ведучий: Такі інструменти, як бандура і цимбали, створюють звуки, які захоплюють, як і сама історія. Вони додають глибини та емоційності казці, роблячи її незабутньою подією.

Ведучий: Чи готові ви розпочати нашу подорож у серце українського фольклору, щоб відкрити магію та музику, що приховані всередині української історії? Давайте відкриємо першу сторінку нашої історії і нехай пригода почнеться!

(Народна музика плавно затихає, коли ведучий готується перейти до сегмента оповідання, створюючи атмосферу очікування та подиву)

1. Інтерактивне оповідання: прочитати фольклорну казку, додаючи музичні сигнали, які позначають різні частини історії. Наприклад, барабанний бій для драматичних моментів або ніжний струс бубна для чарівних.

Тепер діти зручно розташувалися навколо куточка для розповіді, їхні очі сяяли цікавістю та хвилюванням. Ведучий стоїть біля невеликого столика, прикрашеного різними музичними інструментами – барабаном, бубном та кількома іншими культурно специфічними інструментами для додаткової автентичності. Світло трохи приглушене, щоб зосередитися на історії.

Ведучий: *(Тримає гарно ілюстровану книгу з вибраною народною казкою)* Тепер, коли ми всі затишно й готові, давайте поринемо у чарівний світ нашої історії. Подорожуючи цією казкою, уважно прислухайтесь до музичних сигналів. Ці звуки допоможуть оживити нашу історію, підкреслюючи моменти радості, напруги та подиву.

(Починає читати оповідання, використовуючи виразну модуляцію голосу, щоб зацікавити дітей)

Ведуча: *(Читає)* Давно в країні далекій-далекій жив...

(У момент знайомства з чарівною обстановкою обережно похитує бубон, створюючи химерний звук)

Ведуча: *(Продовжуючи розповідь)* Але тут сталося щось несподіване...

(При введенні напруженого сюжету використовує барабан, щоб створити м'який, напружений ритм, залучаючи дітей у момент напруги)

Ведуча: *(Читає)* Наш герой, сповнений мужності, вирішив...

(Оскільки герой оповідання стикається з викликом, використовує маракаси, щоб створити брязкіт, що символізує тремтіння нервів або брязкання мечів)

Ведучий: *(Читає)* Під час своєї подорожі вони випадково натрапили в селі на свято, де всі танцювали та святкували...

(Знову використовує бубон, але цього разу з більш жвавим і радісним ритмом, що дозволяє дітям відчувати радість і святковість сцени)

Інтерактивний елемент: *(пауза)* Хтось може показати мені, як би ви танцювали, якби були на цьому фестивалі? *(Дозволяє дітям коротко виразити себе за допомогою рухів, посилюючи їх зв'язок з історією)*

Ведучий: *(Продовжує)* Коли пригода нашого відважного героя підійшла до кінця, вони знайшли...

(У кульмінаційний момент або розв'язку оповідання створює гармонійний звук, м'яко використовуючи всі інструменти разом, символізуючи кульмінацію подорожі та досягнуту гармонію)

Ведучий: *(Закінчуючи розповідь)* Отже, *(вставте назву оповідання)* вчить нас, що...

(Закінчує історію на роздумливій ноті, ніжною, довготривалою нотою на одному з інструментів, запрошуючи хвилину мовчання, щоб поміркувати над мораллю казки)

Ведучий: *(Закриваючи книгу)* Яка у нас була пригода! Ви чули, як музика допомогла розповісти нашу історію? Барабанний бій напруженості, веселий дзвін бубна та брязкіт маракасів мужності – дивовижно, як музика може додати стільки життя нашій казці.

(Заохочує до короткого обговорення, запитуючи дітей про їхні улюблені частини історії та про почуття, які викликала музика)

Ведучий: *(Усміхається)* Дякую, що приєдналися до мене в цій чарівній подорожі. Пам'ятайте, кожна історія містить у собі світ емоцій, уроків і чудес, особливо коли до казки додається музика.

(Індикатори плавно повертаються до нормального стану, сигналізуючи про кінець сесії розповідання історій, залишаючи дітей із відчуттям подиву та глибшої вдячності за історію та її музичну подорож)

1. Музика та рух: після оповідання зіграти фольклорний музичний твір, пов'язаний із казкою. Заохочувати дітей висловлювати історію за допомогою вільного танцю та рухів, використовуючи надані музичні інструменти.

Після завершення розповіді простір швидко змінюється, щоб створити більше місця для руху. Музичні інструменти, які використовуються для підказок під час історії, тепер розподіляються між дітьми, а додаткові інструменти вводяться, щоб кожен мав чим пограти. Ведучий нагадує фольклорний музичний твір, який тісно пов'язаний із щойно викладеною історією, готуючи дітей до сеансу музики, руху та виразності.

Ведучий: *(легко плескаючи в долоні, щоб привернути увагу)* Вау, якою неймовірною історією ми щойно поділилися! Тепер настав час перевести нашу пригоду на новий рівень. Ви готові додати до казки власну магію?

(Діти з хвилюванням відповідають)

Ведучий: *(Усміхається)* Чудово! У моїх руках чудова музика, яка подорожувала в часі, як і наша історія. Ця мелодія походить з тієї самої країни, що й наша казка, і несе в собі дух і радість героїв, яких ми щойно зустріли.

(Тихенько грає фольклорна музика, поступово збільшуючи гучність)

Ведучий: *(піднімаючи музичні інструменти)* А ось у нас є інструменти, щоб зробити свій внесок у цю стародавню мелодію. Кожен з вас вибере інструмент. Відчуйте музику та дозвольте їй керувати вами без жодних правил,

(Розподіляє інструменти між дітьми)

Ведучий: *(підбадьорливо)* А тепер, поки звучить музика, дозвольте собі рухатися в її ритмі. Ви можете танцювати, ходити, колихатися – висловлюйте історію, яку ми почули, у свій власний унікальний спосіб. І своїми інструментами додайте мелодії, створивши нашу власну симфонію.

(Починається музика, живий і захоплюючий твір, який відображає настрій оповідання)

Ведучий: *(Долучається до руху)* Бачите, як музика наповнює повітря? Нехай це вас зворушить, надихне.

(Заохочує дітей рухатися в просторі, грати на своїх інструментах, танцювати та виражати сюжет у своїх рухах. Ведучий рухається серед них, заохочуючи та приєднуючись до танцю)

Інтерактивний момент: *(У середині сесії)* Давайте зберемося в коло та поділимося нашою подорожжю. Коли я вказую на вас, висловіть свою улюблену частину історії рухом або за допомогою свого інструменту.

(Діти по черзі висловлюються, демонструючи різноманітні інтерпретації та творчі здібності)

Ведучий: *(Як закінчується музика)* Ого, яку гарну симфонію ми разом створили! Кожен із вас оживив частину історії по-своєму. Так само як у фольклорі, де кожна розповідь казки додає щось нове, ви додали власну магію до нашої сьогоднішньої історії.

Ведуча: *(Збирає інструменти)* Дякую, що поділилися своєю енергією та творчістю. Пам'ятайте, музика та історії – це мости, які з'єднують нас один з одним і з поколіннями, які були до нас. Сьогодні ви стали частиною цієї вічної традиції.

(Заняття закінчується оплесками та моментом вдячності за колективні зусилля, залишаючи у дітей відчуття виконаного обов'язку та зв'язку з фольклором і музикою)

Захід 2: Спів народних пісень

Мета: розвивати музичні здібності та культурну обізнаність через вивчення та співання народних пісень.

Матеріали

- Тексти та аудіозаписи простих народних пісень
- Ілюстровані пісенники або ліричні аркуші
- Музичні інструменти для акомпанементу (за бажанням)

1. Вивчення пісні: ознайомитись з народною піснею, обговорюючи її походження та значення. Зіграти пісню та підспівувати, заохочуючи дітей слухати.

Після захоплюючої музичної та рухової сесії діти знову збираються навколо, їхня енергія гармонізована та настрій піднесений від діяльності. Ведучий готує зручний і привабливий простір для наступної діяльності, гарантуючи, що діти зосереджені та готові до навчання. На екрані відображається текст народної пісні, а для відтворення пісні налаштовується аудіоапаратура. Обрана народна пісня доповнює поширену раніше історію, поглиблюючи занурення дітей у культурну тему.

Ведучий: *(Легідним тоном привертаючи увагу дітей)* Це був неймовірний прояв творчості та радості, усі! А тепер перенесімо нашу пригоду до іншого чарівного елементу фольклору – музики.

(Діти сідають, виявляючи цікавість)

Ведучий: Музика – це потужний оповідач, який несе в собі емоції, історію та мудрість людей, які її творили. Сьогодні у нас є особлива народна пісня, яку ми будемо вивчати разом. Ця пісня походить із тієї ж багатой землі, що й наша історія, і сповнена того самого духу та краси.

(Відображає назву та походження пісні разом із зображенням або ілюстрацією, пов'язаною з її темою)

Ведучий: Ця пісня називається *(вставити назву пісні)*, і її співають поколіннями. У ній розповідається історія *(коротко описати тему пісні, наприклад, пригоди, природа, кохання чи свято)*. Мелодія та слова з'єднують нас із людьми, які вперше її заспівали, дозволяючи нам розділити їхні радощі та печалі.

(Тихо грає пісню на фоні, дозволяючи дітям засвоїти мелодію)

Ведуча: *(підбадьорливо)* Давайте разом послухаємо пісню. Спробуйте відчувати музику та подумати, яку історію вона нам розповідає. Які емоції ви відчуваєте під час прослуховування?

(Пісня звучить один раз, ведучий спостерігає за реакцією дітей, спонукає їх бути уважними)

Ведучий: *(Після закінчення пісні)* Що ви подумали? Чи відчуваєте ви історію в музиці? *(Слухає декілька відповідей)* Музика має прекрасний спосіб говорити з нашими серцями, чи не так?

Ведучий: Зараз я навчу вас словам, і ми разом заспіваємо. Не турбуйтеся про те, щоб це було ідеально – радість у співі, а не в досконалості.

(Наочно показує дітям текст пісні)

Ведуча: *(Повільно співає рядок, потім жестами пропонує дітям повторити за ними)* Давайте почнемо з першого рядка. Спочатку послухай, потім повтори за мною.

(Проглядає пісню рядок за рядком, переконавшись, що дітям комфортно, виправляючи м'яко та заохочуючи, коли це необхідно)

Ведучий: *(Після відпрацювання рядків)* А тепер спробуємо заспівати вивчене разом під музику. Пам'ятайте, що вся справа в розвазі та відчутті зв'язку з піснею.

(Відтворює музику, співає разом з дітьми, посміхаючись і підбадьорливо киваючи)

Ведуча: *(Після закінчення пісні аплодує)* Це було чудово! Ви всі зробили неймовірну роботу, вивчивши *(вставити назву пісні)*. Кожного разу, коли ви співаєте її, ви зберігаєте історію та дух тих, хто вперше заспівав її.

Ведучий: *(Завершення)* Музика – це міст між минулим і сьогоденням, і тепер ви є частиною цієї прекрасної подорожі. Дякую, що співаєте всім серцем.

(Заняття закінчується відчуттям виконаного завдання та глибшого зв'язку з культурною темою, оскільки ви не лише вивчили народну пісню, але й відчули радість спільного музичного вираження)

1. Підспівування: навчити дітей тексту пісні, розбиваючи пісню на частини, які можна здійснити. Використовувати жести та візуальні засоби, щоб запам'ятати текст.

Після початкового знайомства та прослуховування народної пісні діти тепер краще знайомі з її мелодією та темою. Ведучий готує групу до більш інтерактивної сесії, зосереджуючись на детальному вивченні тексту. Готуються наочні посібники, такі як ілюстровані аркуші з піснею або проєктор, на якому відображаються слова. Жести плануються, щоб допомогти дітям пов'язувати рухи з певними частинами пісні, сприяючи запам'ятовуванню та залученню.

Ведуча: *(З підбадьорливою посмішкою)* Ви всі так гарно слухали нашу пісню, а тепер час зануритися трішки глибше. Ми будемо вивчати слова разом, і я маю кілька цікавих способів допомогти нам їх запам'ятати!

(Показує наочні посібники з текстом пісні)

Ведуча: У цій пісні, як і в багатьох народних піснях, розповідається віршована історія. Ми будемо розглядати його по одному віршу, щоб полегшити його вивчення. І щоб було ще веселіше, ми будемо використовувати жести, щоб допомогти нам запам'ятати слова. Ви готові?

(Діти із захопленням відповідають)

Ведуча: Чудово! Почнемо з першого вірша. Ось слова... *(Читає перший вірш повільно, чітко та виразно, вказуючи на слова на наочному посібнику по ходу).*

Ведучий: А тепер давайте додамо кілька жестів, які допоможуть нам запам'ятати. Наприклад, коли ми співаємо про *(вставити конкретне слово)*, давайте продемонструємо простий жест, пов'язаний із цим словом. Давайте спробуємо це разом.

(Демонструє жест, заохочуючи дітей імітувати його, потім повторює вірш із включеним жестом)

Ведуча: Чудово! Ви природжені виконавці. А тепер давайте додамо музику тільки до цього вірша і спробуємо заспівати його разом. Не переживайте, якщо у вас не вийде з першого разу. Це все про спроби та задоволення!

(Відтворює музику до першого куплету, підспівуючи та жестикулюючи, запрошуючи дітей долучитися)

Ведучий: *(Після відпрацювання першого куплету)* Переходимо до наступного вірша. *(Повторює процес читання, демонстрації жестів і співу під музику для кожного наступного куплету)*

(Протягом усієї сесії ведучий зберігає піднесений і підтримуючий тон, пропонує хвалу та заохочення, щоб тримати дітей мотивованими та залученими)

Інтерактивний момент: *(Після вивчення всіх віршів)* А тепер давайте спробуємо зібрати все разом. Але цього разу я маю для нас невеликий виклик. Давайте перевіримо, чи зможемо ми запам'ятати жести для кожного куплету під час співу. Я буду допомагати вам скерувати, але я відчуваю, що ви будете неймовірні.

(Проводить дітей через всю пісню, разом співаючи та виконуючи жести, підказуючи, якщо потрібно)

Ведуча: *(Аплодуючи старанням дітей)* Браво! Ви не тільки вивчили гарну народну пісню, але й оживили її своїм голосом і рухами. Пам'ятайте, що ці пісні є способом для нас зв'язатися з історіями та традиціями давніх часів. І сьогодні ви стали частиною цієї традиції.

Ведучий: Спільний спів не тільки допомагає нам дізнаватися нове, але й зближує нас як спільноту. Дякую, що сьогодні поділилися своїми голосами та енергією. Ви всі повинні дуже пишатися собою!

1. Музичний супровід: ознайомитись з основними музичними інструментами (наприклад, бубни, маракаси) і дозволити дітям підігравати, коли вони співають, покращуючи своє відчуття ритму.

Успішно вивчивши текст і включивши жести у свій спів, діти тепер сідають півколом, сповнені очікування наступної частини заняття. Перед ними виставлені різні прості музичні інструменти, такі як бубни, маракаси і, можливо, кілька маленьких барабанів. Ведучий готовий познайомити з цими інструментами, прагнучи збагатити досвід співу дітей радістю музикування.

Ведучий: *(Теплим і запрошуючим тоном)* Ви всі неймовірно впоралися з піснею, а тепер настав час додати ще один рівень до нашого виступу. Музика – це не лише спів; це також про гармонію, яку створюють інструменти. Сьогодні ви теж станете музикантами!

(Показує дітям інструменти, коротко пояснюючи кожен з них)

Ведучий: Кожен із цих інструментів додає нашій пісні своєрідне звучання, збагачуючи її та роблячи ще красивішою. Наприклад, бубон може додати яскравий, мерехтливий звук, а маракаси створювати ритмічне тремтіння, яке може змусити кожного захотіти рухатися!

Ведуча: *(Роздає інструменти)* Я кожному з вас дам інструмент. Не хвилюйтеся, якщо ви ніколи раніше не грали в неї.

(Переконується, що кожна дитина має інструмент, потім коротко демонструє, як грати на кожному типі)

Ведучий: Почнемо з чогось простого. Коли ми співаємо нашу пісню, я хочу, щоб ви прислухалися до ритму слів і намагалися підібрати його до свого інструменту. Давайте швидко потренуємося. Йдіть за мною!

(Починає з простого удару бубна, заохочуючи дітей приєднатися до гри на своїх інструментах, зосереджуючись на дотриманні стабільного ритму)

Ведуча: Чудово! А тепер давайте спробуємо додати наші інструменти, поки ми співаємо пісню. Пам'ятайте, нічого страшного, якщо це не ідеально. Найголовніше – отримувати задоволення від спільного музикування.

(Починає співати пісню, спонукаючи дітей підспівувати та грати на своїх інструментах, м'яко вказуючи, коли грати тихіше чи голосніше, допомагаючи їм відчувати ритм пісні)

Інтерактивний момент: *(Після співу з інструментами)* Це звучало фантастично! А тепер давайте спробуємо щось веселе. Я заспіваю рядок, і замість того, щоб співати у відповідь, ви будете відповідати мені своїми інструментами. Сприймайте це як розмову між нашими голосами та музикою.

(Займається наспівуванням рядка із пісні, а потім показуючи дітям, щоб вони відповідали своїми інструментами)

Ведуча: *(Після заняття)* Ви відчули, як наші голоси та інструменти розмовляють між собою? Музика – це окрема мова, і ви всі сьогодні чудово нею розмовляєте.

Ведучий: *(Завершення)* Гра на інструменті, навіть на такому простому, як бубон чи маракаси, додає пісні стільки радості та глибини. Ви всі вдосконалили почуття ритму і створили гарний музичний супровід нашої народної пісні. Дякую, що ви такі чудові музиканти!

(Сеанс завершується плесканням у долоні та, можливо, останнім, радісним виконанням пісні, поєднуючи спів, жести та музичний супровід, відзначаючи досягнення дітей та їхні нові музичні навички)

Захід 3: Фольклорна музика та ремесла

Мета: поєднувати музику з декоративно-прикладним мистецтвом, створюючи відчутний зв'язок із фольклорною темою.

Матеріали

- Приладдя для рукоділля (папір, клей, ножиці, фарбувальні матеріали)
- Шаблони для виробів на фольклорну тематику (наприклад, маски, музичні інструменти)
- Фонова народна музика

Процедура

1. Виготовлення виробу: обрати ремесло, пов'язане з фольклорною темою (наприклад, виготовлення простого музичного інструменту, наприклад барабана чи маракасів, або створення масок персонажів із фольклорної історії).

Музичний сеанс плавно переходить у ремісничу діяльність, зберігаючи фольклорну тему та залучаючи дітей до творчості. Кімната переставлена на столи з усіма необхідними для рукоділля матеріалами: порожніми пластиковими пляшками, висушеними бобами або рисом, кольоровим будівельним папером, маркерами, наклейками, клеєм і стрічками. Ведучий готується допомогти дітям створити власні маракаси, повертаючись до музичного досвіду, який вони щойно мали.

Ведучий: *(Збираючи дітей за столики для рукоділля)* Після такого чудового уроку співу та гри на інструментах, як щодо того, щоб ми створили свої музичні інструменти, щоб взяти їх додому? Сьогодні ми збираємося зробити наші власні маракаси!

(Показує зразок готового виробу)

Ведучий: Маракаси – це фантастичний спосіб принести музику в наше життя, і вони мають багату історію в багатьох культурах світу, особливо в латиноамериканському фольклорі. Вони можуть бути виготовлені з багатьох різних матеріалів, і грати на них можна, похитуючи ними в ритмі музики.

Крок 1: Підготовка маракасів

Ведучий: Спочатку ми візьмемо кожному з вас по порожній пластиковій пляшці. Це буде тіло нашого маракаса. Всередину ми збираємося покласти сушену квасолю або рис. Почнемо з наповнення наших пляшок. Ви можете використовувати лійку або ложку.

(Діти починають наповнювати свої пляшки, ведучий при необхідності допомагає)

Крок 2: Герметизація та декорування

Ведучий: Після того, як ви наповнили пляшку, настав час її закупорити. Щільно закриваємо кришку. А тепер найцікавіше – прикрашаємо! У нас є барвистий будівельний папір, яким можна обернути маракас, маркери для малювання, наклейки для прикраси та стрічки, щоб додати святковий відтінок.

(Заохочує дітей бути креативними та виражати свій особистий стиль у своїх прикрасах, рухаючись, щоб допомогти та похвалити їхні ідеї)

Крок 3: Завершальні штрихи

Ведучий: Після декорування надамо останній штрих нашим маракасам. Ви можете додати трохи клею навколо кришки, щоб переконатися, що вона повністю герметична та надійна. Це також гарантує, що всі красиві прикраси залишаться на місці.

Ведуча: *(діти закінчують свої вироби)* Подивіться на всі ці дивовижні маракаси! Кожен унікальний, як і кожен з вас. Ви вклали частину своєї історії

у свій інструмент, і саме в цьому полягає фольклор – обмін історіями та традиціями через творчість.

Крок 4: Тестування маракасів

Ведучий: А тепер давайте протестуємо наші нові маракаси. На рахунок три давайте потрясемо їх і подивимось, як вони звучать. готовий Один два три!

(Кімната наповнюється звуком саморобних маракасів, діти сміються та трясуть своїми витворами)

Ведучий: *(аплодуючи)* Чудово! Ви не просто ремісники; ви теж музиканти. Ви створили щось із власної уяви, що може створювати музику.

Ведучий: Я сподіваюся, що вам було цікаво виготовляти маракаси, і ви продовжите вивчати музику та рукоділля. Пам'ятайте, фольклор – це не лише минуле; це про те, як ми впорядковуємо ці традиції в наше життя сьогодні. І сьогодні ви всі зробили це чудово.

1. Музичний фон: коли діти працюють над своїми ремеслами, у фоновому режимі грає музику. Обговорити, як музика пов'язана з їхнім ремеслом та історією, з якої вона походить.

Коли діти починають працювати над своїми ремеслами, кімната наповнюється ніжними звуками народної музики, ретельно підбраною, щоб доповнити тему дня та конкретне ремесло, над яким вони працюють. Спокійна, але енергійна атмосфера ідеально підходить для розпалу творчості та занурення в культурний контекст ремісничої діяльності. Ведучий готується вплести фонову музику в процес рукоділля, збагачуючи діти розуміння та оцінку фольклору, що лежить в основі їхніх творінь.

Ведучий: *(Тихенько вмикає народну музику)* Помітили, яка гарна музика почала грати? Це народна музика *(згадати конкретний регіон чи культуру, пов'язану з ремеслом)*, звідки походить наше ремесло. Коли ми створюємо сьогодні, нехай ця музика стане саундтреком нашої подорожі.

(Діти приступають до роботи, тихо звучить музика)

Ведучий: *(Ходить, допомагаючи та взаємодіючи з дітьми)* Ця музика, подібно до ремесла, над яким ви працюєте, розповідає історію. Кожен

інструмент, кожна мелодія несе в собі історії з давніх часів. Коли ви робите свої (наприклад, маракаси), уявіть жваві фестивалі та свята, де такі інструменти принесуть радість і ритм людям.

(Діти продовжують майструвати, можливо трохи рухаючись під музику)

Ведучий: Ви чуєте *(конкретний інструмент)* у пісні, яка зараз грає? Цей звук є дуже традиційним для *(культури чи регіону)*, часто використовується для вираження *(емоції чи теми, пов'язані з музикою, наприклад, радість, свято, пори року)*. Дивно, як завдяки вашим ремеслам і цій музиці ми пов'язані з такими багатими традиціями та історіями.

Ведучий: Кожен твір, який ви створюєте, як і кожна нота в цих піснях, сприяє продовженню прекрасної спадщини. Люди в *(конкретному регіоні чи культурі)* поколіннями виготовляли такі інструменти, як ваш, і грали на них, ділячись історіями та виражаючи свою культурну ідентичність.

(Заохочує до прослуховування, спонукаючи дітей зробити паузу та оцінити особливо красиву чи значущу частину музики)

Ведучий: *(Після паузи)* Ви відчуваєте, як поєднується музика і ваша творчість? Це ніби через ваші руки та музику ми плетемо міст до *(конкретного регіону чи культури)*, вивчаючи та шануючи їхній спосіб життя.

Ведучий: Сподіваюся, коли ви закінчите свої роботи та коли музика затихне, ви згадаєте цей досвід. Ви не тільки створили щось прекрасне сьогодні, але й поєдналися зі світом історій, емоцій і традицій через музику та свою майстерність. Це чудове нагадування про те, як мистецтво та музика об'єднують нас, звідки б ми не походили.

1. Покажи і розкажи: після завершення рукоділля дозволити дітям представити свої роботи. Якщо вони створили інструменти, заохочувати мінівиставу з використанням їхніх щойно створених інструментів.

Заняття з рукоділля успішно завершилося. Кімната змінена, щоб кожна дитина мала місце для демонстрації своїх робіт. Атмосфера підтримки та святкування підкреслює важливість ділитися та цінувати зусилля один одного.

Ведучий: *(легко плескаючи в долоні, щоб привернути увагу)* Який творчий і працьовитий у нас був день! Тепер настає особлива частина нашого дня – «Покажи і розкажи». Це ваш момент, щоб засяяти та поділитися історією свого проєкту рукоділля.

Ведуча: *(підбадьорливо)* Не соромтесь. Це можливість розповісти нам про те, що ви зробили, кольори та візерунки, які ви вибрали, і, можливо, навіть про труднощі, з якими ви зіткнулися на цьому шляху.

Ведучий: *(Після презентації)* Я справді вражений талантом і зусиллями, які кожен із вас вклав у свої проєкти.

Ведучий: *(Завершення)* Пам'ятайте, навички, які ви сьогодні практикували, а також терпіння та креативність, які ви проявили, так само важливі, як і гарні проєкти, які ви створили.

(Заняття закінчується оплесками, і дітей заохочують розглянути роботи один одного зблизька, сприяючи почуттю спільності та взаємної вдячності за їхню творчість і працьовитість)

Ці заходи розроблені таким чином, щоб бути гнучкими та адаптуватися до різних фольклорних тем і музичних традицій. Залучаючи дітей дошкільного віку до цих інтерактивних та освітніх заходів, вихователі можуть виховувати любов до музики та культурної спадщини, одночасно розвиваючи важливі когнітивні та соціальні навички. Ключем до успіху в цих заходах є ентузіазм, інклюзивність і сприяння веселому навчальному середовищу.

3.2. Опис процесу проведення виховних заходів з дитячим фольклором

Планування освітнього заходу, особливо коли він зосереджений навколо дитячого фольклору, вимагає ретельної підготовки та креативності. Основна увага приділяється залученню аудиторії через інтерактивні ігри, музичні вправи, читання казок тощо, щоб зробити процес навчання веселим і повчальним.

Першим кроком у плануванні є визначення мети заходу. Визначення цілей на ранній стадії керує загальним процесом планування, гарантуючи, що кожна діяльність узгоджується з запланованими освітніми результатами. Для заходу, присвяченого дитячому фольклору, цілі можуть включати: знайомство дітей з традиційними історіями, піснями та віршами різних культур; поліпшення слухання, розуміння та словесних навичок за допомогою інтерактивної розповіді; сприяння культурній обізнаності та оцінці.

Для дітей дошкільного віку слід враховувати те, що заходи повинні відповідати етапу розвитку дітей. Діти дошкільного віку зазвичай добре реагують на яскраві розповіді, музику та практичні заняття. Включати теми та персонажів, які можуть захопити уяву маленьких дітей. Переконатись, що захід відповідає різноманітним стилям навчання та потребам [56].

Важливе значення для заняття дошкільнят має вибір правильних форм і методів роботи. Подумати про включення різноманітних навчальних заходів:

Таблиця 3.1

Види навчальних заходів

Назва	Зміст
Інтерактивні ігри	ігри, які включають рольових ігор із народних казок або ігри на фольклорні теми, можуть покращити когнітивні та соціальні навички.
Музичні вправи	пісні та музика з різних культур можуть бути як навчальними, так і розважальними для дітей. Поеднання рухів із музикою (наприклад, танцями чи простими рухами руками) може допомогти фізичному розвитку.
Читання казок	оповідання є потужним інструментом для залучення дитячої уяви та викладання моральних уроків. Подумати про використання реквізиту, ляльок або драматичних виразів, щоб оживити історії.
Рукоділья	такі види діяльності, як малювання сцен з історії або створення простих ремесел, пов'язаних із фольклорними темами, можуть сприяти розвитку творчості та дрібної моторики.

Визначивши мету, аудиторію та методи, тепер можна починати планувати особливості події. Обрати безпечне, доступне місце, яке вміщує заплановані заходи. Переконатись, що є достатньо місця для руху та різноманітних налаштувань. Запланувати подію на час, коли діти, швидше за

все, будуть уважними та зацікавленими. Розглянути типовий режим дня дошкільника.

Заздалегідь підготувати всі необхідні матеріали для ігор, рукоділля та інших заходів. Переконатись, що матеріали безпечні та відповідають віку. Якщо використовуються цифрові ресурси чи аудіовізуальні засоби, перевірити їх заздалегідь, щоб уникнути технічних проблем під час заходу. Переконатись, що є достатня кількість дорослих, щоб контролювати та сприяти безпечній діяльності. Співробітники та волонтери повинні бути проінформовані про перебіг заходу, протоколи безпеки та як ефективно залучати дітей дошкільного віку. Застосовувати заходи безпеки, включно з діями в надзвичайних ситуаціях, протоколами прийому дітей та попередженням про алергію на будь-які надані матеріали [72, с. 173].

Використовувати відповідні канали, щоб повідомити батьків і громаду про захід, підкресливши його освітні переваги. Отримати необхідні дозволи від батьків або опікунів і повідомити їм про заходи, цілі та заходи безпеки.

Планування виховного заходу, присвяченого дитячому фольклору, передбачає ретельне врахування мети заходу, характеристик цільової аудиторії, вибір цікавих і вікових заходів. Зосереджуючись на інтерактивних і культурних елементах, такий захід може забезпечити насичений освітній досвід, який сприяє культурній обізнаності, когнітивному розвитку та соціальних навичок серед дітей дошкільного віку.

Створення позитивної та доброзичливої атмосфери – важливий крок у проведенні виховних заходів, особливо коли тематика стосується дитячого фольклору. Цей етап передбачає трансформацію фізичного середовища та використання сенсорного досвіду, щоб зробити подію привабливою, гостинною та тематичною.

Одним із кроків буде прикрашання кімнати або місця проведення заходів, щоб відобразити фольклорну тему. Це може включати такі елементи, як банери, настінні прикраси або скатертини, які містять персонажів, сцени або мотиви з різних народних казок. Обрати колірну схему, яка доповнює тему.

Яскраві кольори зазвичай подобаються дітям дошкільного віку і можуть зробити простір більш живим і привабливим. Створити інтерактивні куточки або станції, пов'язані з різними історіями чи культурним походженням. Наприклад, куточок для читання з тематичними подушками та книгами або зона рукоділля з матеріалами для виготовлення предметів з історій [30, с. 10].

Використовувати музику, яка відповідає темі, щоб створити фонову атмосферу. Це може включати традиційні пісні чи інструментальну музику з культур, які досліджуються. Спланувати музичні вправи або танці, які відповідають фольклорній темі. Музика – чудовий спосіб зацікавити дітей, допомогти їм запам'ятати елементи історії та познайомити з різними культурними проявами. Використовувати аудіовізуальні інструменти для покращення сеансів оповідання. Це може включати слайд-шоу ілюстрацій, анімаційні збірники оповідань або короткі кліпи, які оживляють фольклор.

Надавати дітям матеріали, до яких діти зможуть торкатися та маніпулювати ними, наприклад тканини з різними текстурами, матеріали для рукоділля або тематичні костюми, які вони можуть носити. Якщо доцільно та безпечно, додавання ніжних ароматів, пов'язаних із темою (наприклад, хвоя для лісової історії), може покращити сенсорний досвід. Переконатись, що використовувані аромати зручні для дітей і не викликають алергії.

Організувати сидіння таким чином, щоб усі діти могли бачити та брати участь. Подушки, килимки або маленькі стільчики можуть зробити середовище більш доступним і комфортним для дошкільнят. Переконатись, що середовище безпечне для дітей. Це включає закріплення декорацій, створення чітких доріжок і використання нетоксичних матеріалів. Тепло вітати дітей, коли вони прибувають, і знайомити їх з темою та заходами в цікавій формі. Заохочення їхньої цікавості та участі з самого початку задає позитивний тон.

Створення позитивної та доброзичливої атмосфери є запорукою успіху освітньої діяльності, орієнтованої на дитячий фольклор. Продумано оформляючи простір, додаючи музичні та аудіовізуальні елементи та забезпечуючи комфорт і безпеку, фасилітатори можуть створити захоплюючий

досвід. Це середовище не лише сприяє навчанню, але й допомагає дітям емоційно зв'язатися з історіями та культурами, які вивчаються, роблячи навчальний процес незабутнім і вражаючим [55, с. 32].

Етап вивчення та виконання фольклорних творів є невід'ємною частиною навчальної діяльності, зосередженої навколо дитячого фольклору. Ця фаза не тільки поглиблює розуміння та цінування дітьми культурної спадщини, але й покращує їхні когнітивні, мовленнєві та соціальні навички за допомогою захоплюючих та інтерактивних методів.

Обрати різноманітні фольклорні твори, які включають співочий репертуар, народні пісні, рухливі ігри, оповідання та танці. Таке різноманіття забезпечує широке знайомство з культурними традиціями. Переконатись, що вибрані твори підходять для дітей дошкільного віку, враховуючи їх довжину, мову та тематичні елементи. Прагнути до різноманітного представлення культур, щоб сприяти мультикультурному усвідомленню та повазі серед дітей.

Ознайомити з народними казками через захопливу розповідь, використовуючи реквізит, костюми чи ляльок, щоб оживити історії. Відтворювати записи народних пісень і музики, заохочуючи дітей слухати різні інструменти, ритми та вокальні стилі. Залучати дітей до обговорення тем, героїв і моралі оповідань. Використовувати прості запитання, щоб спонукати їх висловлювати свої думки та почуття. Надати контекст про походження історій, пісень та ігор, включаючи країни, народи та традиції, з яких вони походять.

Виділити час, щоб діти попрактикувалися в пісеньках, танцях або іграх. Розбити кроки або текст на зрозумілі частини та регулярно репетирувати. Для розповіді історій або ігор призначити дітям ролі, дозволяючи їм вибирати персонажів, з якими вони відчують зв'язок. Переконатись, що кожна дитина має певну роль.

Організовувати вистави, де діти можуть співати народні пісні разом, можливо, у супроводі простих музичних інструментів, таких як барабани чи бубни. Навчати дітей простим народним танцям, зосереджуючись на насолоді

від руху та участі, а не на досконалості. Сприяти традиційним іграм на свіжому повітрі, пояснюючи правила та походження кожної гри перед грою. Створювати дітям можливість розігрувати народні казки, використовуючи костюми та реквізит для покращення оповідання [32]. Пропонувати заохочення та позитивний відгук протягом етапів практики та виконання. Зосередитись на зусиллях і участі, а не на точності. Після вистави заохочувати дітей поміркувати про те, що вони дізналися та що їм сподобалося. Обговорити історії, пісні та ігри з точки зору їхнього культурного значення та моральних уроків.

Вивчення та виконання фольклорних творів у навчальній діяльності забезпечують насичений досвід занурення в навчання дітей дошкільного віку. За допомогою співу, танцю, гри та розповідання історій діти вивчають різноманітні культури та традиції, розвиваючи глибше ставлення до світової культурної спадщини. Цей етап не тільки покращує їхні мистецькі та фізичні навички, але й сприяє соціальній взаємодії, культурній обізнаності та емоційному вираженню, що робить його ключовим компонентом навчання дитячого фольклору.

Розвиток творчих здібностей є важливою складовою навчальної діяльності, зокрема при залученні до дитячого фольклору. Цей етап заохочує дітей висловлюватись, мислити уявно та брати участь у практичній роботі з матеріалами та ідеями. Завдяки таким заняттям, як виготовлення реквізиту для вистав, створення іграшок із природних матеріалів та спільне створення сценок, діти не лише дізнаються про фольклор, а й розвивають критичне мислення, дрібну моторику, почуття власності та досягнення [24, с. 300].

Обговорення вибору матеріалів також може сприяти екологічній обізнаності. Використання природних матеріалів допомагає дітям цінувати світ природи та відчувати зв'язок із ним. Створення іграшок з нуля дозволяє дітям використовувати свою уяву, перетворюючи прості предмети на щось ігрове та значуще.

Організовувати прогулянки на природі, де діти зможуть збирати такі матеріали, як листя, палиці, каміння та соснові шишки. Допомогати дітям перетворювати ці матеріали на прості іграшки чи декоративні елементи. Наприклад, листочки та палички можуть стати героями оповідань, або каміння можна розмалювати, щоб зобразити елементи фольклору. Спільна робота над постановочним проєктом навчає дітей командної роботи, обміну ідеями та повазі до внеску інших. Беручи участь у інсценуванні, діти поглиблюють своє розуміння історій, зокрема сюжету, персонажів і обстановки [44].

Діти можуть допомогти розробити та створити обстановку для сюжетної вистави, використовуючи великі картонні коробки для конструкцій або малюючи фон. Залучати дітей до прийняття рішення, хто яку роль гратиме, заохочуючи їх думати про риси персонажів і про те, як вони хочуть їх зобразити. Надавати позитивний відгук і заохочувати протягом творчого процесу. Зосередитись на зусиллях і творчості, а не на кінцевому результаті. Дозволяти дітям свободу висловлювати свої ідеї та робити вибір щодо своїх творінь. Важливо, щоб вони відчували, що їхній внесок цінується. Після завершення творчих проєктів або виступів заохочувати дітей поміркувати над тим, що вони зробили, чому навчилися та що вони відчували під час цього процесу.

Розвиток творчих здібностей у заняттях, пов'язаних з дитячим фольклором, – це багатогранний процес, який значною мірою сприяє загальному розвитку дитини [52, с. 55]. За допомогою рукоділля, розповідання історій і спільних проєктів діти дізнаються не лише про фольклор, а й про себе та свої здібності. Інтегруючи розвиток творчих здібностей у навчальну діяльність, вихователі та батьки можуть створити насичене, захоплююче та сприятливе навчальне середовище для дітей.

Етап закріплення матеріалу є відповідальним продовженням основної частини будь-якого виховного заходу, особливо дитячого фольклору. Він має на меті закріпити знання та враження, отримані під час заходу, гарантуючи, що діти запам'ятають те, чого вони навчилися та пережили. Такого закріплення

можна досягти за допомогою різноманітних інтерактивних і рефлексивних заходів.

Ігри можуть допомогти дітям засвоїти теми, персонажів і уроки фольклорних занять у цікавий і приємний спосіб. Наприклад, полювання на предмети, пов'язані з народною казкою, або проста настільна гра із запитаннями чи завданнями на основі фольклору. Заохочувати дітей розігрувати сцени з оповідань. Це допомагає їм глибше зрозуміти персонажів і оповідання.

Обговорення того, що вони дізналися, допомагає дітям обробити свій досвід і сформулювати тривалі спогади. Обмін враженнями дозволяє дітям висловити свої думки та почуття щодо фольклору, сприяючи розвитку емоційного інтелекту та мовленнєвих навичок. Сприяти груповій розмові, де діти можуть говорити про свої улюблені частини заходу, те, чого вони навчилися, і будь-які запитання, які у них можуть виникнути. Дітям, які можуть бути сором'язливими або віддають перевагу іншим формам вираження, запропонуйте можливість намалювати малюнок або написати короткий твір про свій досвід фольклорної події [71].

Спільна робота над завданням, пов'язаним із темою заходу, може допомогти зміцнити стосунки та зміцнити навички співпраці, отримані під час заходу. Спільні завдання дозволяють дітям застосовувати те, що вони навчилися, у практичному контексті, ще більше зміцнюючи своє розуміння та запам'ятовування матеріалу. Залучати дітей до створення великої фрески або колажу, що представлятиме історії, пісні та танці, які вони пережили. Кожна дитина може зробити свій внесок, відобразивши свої особисті враження та те, що їй найбільше запам'яталося. Як група, діти можуть створити власний збірник оповідань, де кожна дитина додасть сторінку на основі фольклору, який вони досліджували. Це не тільки закріплює їхні знання, але й створює відчутне нагадування про подію.

Етап закріплення матеріалу є важливим для того, щоб зробити навчальний досвід значущим і тривалим для дітей, залучених до навчальної

діяльності, зосередженої навколо фольклору. Завдяки спільним іграм, обговоренням і спільним завданням діти можуть інтерналізувати та формулювати своє навчання різними способами. Ці заходи не тільки зміцнюють отримані знання, але й покращують соціальні зв'язки, творче самовираження та навички критичного мислення. Продумано інтегрувавши цей етап у захід, вихователі можуть переконатися, що багата фольклорна спадщина залишить тривалий вплив на розвиток і розуміння дітей.

Етап підбиття підсумків завершує виховний захід, присвячений дитячому фольклору. Це час для роздумів, коли діти можуть переглянути діяльність, поділитися своїми враженнями та відзначити досягнення. Цей етап є вирішальним для посилення виховного та емоційного впливу заходу [47, с. 165].

Зібрати дітей у коло та дозволити кожному поділитися своєю улюбленою частиною події або чимось новим, про що вони дізналися. Це можна зробити усно або за допомогою малюнків або предметів, пов'язаних з їхніми історіями. Для дітей старшого дошкільного віку прості форми зворотного зв'язку з усміхненими обличчями або оцінками зірочок для різних видів діяльності можуть стати цікавим способом зібратися з думками. Заохочувати дітей визначати та виражати свої емоції, сприяючи їхньому емоційному розвитку. Інклюзивність гарантує, що кожна дитина відчуває, що її внесок і присутність цінуються.

Використовувати картки із зображенням різних емоцій і попросити дітей вибрати картку, яка найкраще описує, що вони відчували під час події. Створити колективну мистецьку роботу, де кожна дитина додасть елемент, який являтиме їхнє ставлення до фольклору, який вони досліджували. Це може бути велика картина на полотні або глиняна скульптура.

Вручити кожній дитині сертифікат, який підтверджує їхню участь у заході. Це можуть бути конкретні досягнення, як-от «Найкращий оповідач» або «Найкреативніший танцюрист». За конкретні досягнення чи внесок подумати про вручення тематичних нагород або подяк. Це можуть бути прості медалі,

значки або стрічки ручної роботи. Дозволити дітям продемонструвати те, що вони створили або чого навчилися під час заходу. Це не тільки служить нагородою, але й зміцнює їхні знання.

Неодмінною складовою завершення виховного заходу з дитячого фольклору є етап підведення підсумків. Це дає можливість для роздумів, висловлення думок і почуттів, а також дає момент для визнання та святкування. Включаючи сесії обміну даними, експресивні дії та вручення нагород, організатори можуть переконатися, що захід завершиться на позитивній ноті, залишивши на дітей незабутнє враження. Ця рефлексійна та святкова фаза не тільки підсилює навчальний зміст, але й посилює у дітей почуття досягнення та причетності.

3.3. Рекомендації для педагогів щодо використання розроблених технологій в роботі з дітьми в умовах розвитку музичних здібностей

Прислів'я і приказки, забавлянки, загадки, пісні, віншування, кричалки, казки, народні ігри – безцінний матеріал для роботи з дітьми. Вони є зразком стислості і глибини думки, їх структура завжди чітка, виразна, а лексика різноманітна і образна [3, с. 29].

Співучість, мелодійність, чіткий ритм фольклорних творів виховують естетичне відчуття, сприяють всебічному розвитку дитини. Варто враховувати, що організовуючи роботу з дітьми щодо ознайомлення з різними видами фольклору необхідно керуватися основними положеннями, враховуючи те, що фольклорний матеріал повинен відповідати віковим особливостям дитини, бути доступним та зрозумілим.

Виправданим і підтвердженим багаторічним досвідом є використання малих фольклорних форм у спільній діяльності вихователя і дитини: порядку денному, проведенні занять та різноманітних заходів, ігровій діяльності, індивідуальній роботі дитини, руховій та фізичній активності тощо [3, с. 29].

Під час ознайомлення вихованців з різними жанрами фольклору, педагог має бути артистичним, вносити елементи індивідуальності у виконання народних творів. В цьому випадку заняття проходитиме в форматі яскравого спілкування з дитиною, на очах якої розігрується цікаве дійство: звірі, птахи, листя, небо, роса тощо розмовляють людськими голосами, співають, танцюють та грають з дітьми. Діти стають безпосередніми учасниками казкової історії, і чудовий настрій та атмосфера є перевагою таких занять [3, с. 29].

Участь батьків та громади має велике значення в освітньому розвитку дітей. Робота з батьками поводить у формі бесід, консультації, порад та рекомендацій щодо залучення дітей до глибоких джерел дитячого фольклору. Практичні групові заняття з ознайомлення з віншуваннями, забавлянками, колисковими піснями тощо, мають велике значення, адже більшість сучасних батьків не використовують малі фольклорні жанри у вихованні та розвитку своїх дітей, не пам'ятають, не знають їх змісту, не усвідомлюють їх значення для розвитку дитини [3, с. 30].

Необхідно регулярно запрошувати батьків брати участь у фольклорних заходах або спостерігати за ними, сприяючи зв'язкам із громадою та пропонуючи дітям аудиторію, щоб поділитися своїми знаннями та вміннями. Це можуть бути спільні виступи, підготовка приміщення до свята, збирання необхідних матеріалів (українські рушники, предмети народного побуту). А також організовувати екскурсії до музеїв народної творчості та відвідування майстер-класів з народних ремесел у місцевій громаді (вишивання, розпис, виготовлення ляльок-мотанок тощо).

Щоб зробити заняття більш захоплюючим, необхідно використовувати мультимедійні презентації для ознайомлення дітей з елементами фольклору, музичними інструментами та культурами. Створювати або використовувати наявні історії, які поєднують музику та звуки, допомагаючи дітям зрозуміти розповідь за допомогою музичних сигналів. Використовувати інтерактивні дошки, щоб грати в музичні ігри, які вимагають фізичних рухів, таких як

слідування ритмам або визначення звуків. Заохочувати дітей працювати разом над створенням простих композицій за допомогою розумних дисплеїв, сприяючи командній роботі та творчості. Саме тому педагоги повинні бути в курсі останніх освітніх технологій і музичних програм, розроблених для маленьких дітей. Необхідно збагачувати свої знання через літературу, різноманітні курси, семінари.

По можливості, бажано брати участь в фольклорних експедиціях, спілкуючись безпосередньо з носіями фольклору. Це дасть змогу педагогу не тільки на власні очі побачити різноманітні обряди, а, можливо, стати учасником, надихнутись особливою атмосферою. Участь в подібних заходах – це дієвий спосіб вивчення історії, культури, звичаїв та побуту народу. Крім цього це можливість розширити власний світогляд, набути цінних знань та навичок, які можна бути впевнено впроваджувати в практичну діяльність.

Також необхідно зробити використання дитячого фольклору, його окремих елементів частиною постійної роботи, а не лише епізодичних заходів. Систематичний підхід дає змогу підтримувати сталість культурного надбання, а регулярність проведення заходів з використанням фольклору допомагає уникнути забуття народних пісень, танців, казок тощо, тим самим забезпечуючи розширення світогляду дітей, виховування їх національної свідомості та сприяння всебічному розвитку.

Впровадження розроблених технологій у музичний розвиток дітей дошкільного віку за допомогою фольклору може запропонувати захоплюючі можливості для залучення та навчання. Ретельно обираючи відповідні інструменти та ресурси, педагоги можуть покращити музичний досвід у спосіб, який буде одночасно навчальним і приємним.

ВИСНОВКИ

З метою вирішення першого та другого завдань нами був проведений огляд педагогічної літератури з питань дитячого фольклору та розвитку музичних здібностей. Розглядалась класифікація видів дитячого фольклору та його основні характеристики, а також вивчено розвиток музичних здібностей в контексті сучасного освітнього простору.

Аналіз педагогічної літератури показав, що дитячий фольклор має велике значення для розвитку музичних здібностей у дітей. Крім того, дослідження показують, що залучення дітей до вивчення народних пісень, рухливих ігор та танців сприяє розвитку їх творчих здібностей та соціальних навичок.

Класифікація видів дитячого фольклору дозволяє систематизувати цей вид народної творчості та визначити його особливості. Вона включає в себе такі види як народні казки, лічилки, загадки, обрядові пісні та інші.

Основні характеристики розвитку музичних здібностей в контексті сучасного освітнього простору включають в себе інтеграцію музики у загальноосвітній процес, використання інноваційних методик та підходів, а також акцент на індивідуальні здібності кожної дитини.

Дитячий фольклор відіграє ключову роль у розвитку музичних здібностей дітей, сприяючи їхньому всебічному музичному розвитку. Це важливе джерело музичної культури, яке допомагає дітям розуміти музичні принципи, розвивати музичну пам'ять та виявляти творчі здібності. Вивчення дитячого фольклору може бути особливо корисним для дітей у старшому дошкільному віці, оскільки дитячий фольклор сприяє розвитку слуху, ритмічних, музичних та інших навичок, які активно формуються у дітей цієї вікової категорії.

Стосовно виконання третього завдання нами було встановлено, що сучасні технології, такі як комп'ютерні програми та мобільні додатки, відкривають нові можливості для ознайомлення з дитячим фольклором. Ці

технології роблять музичну освіту більш доступною та захоплюючою для дітей, допомагаючи їм краще засвоювати музичні знання та навички.

Педагогічні стратегії сприяння взаєморозумінню та толерантності через дитячий фольклор є важливою складовою розвитку музичних здібностей у дітей. Вони допомагають створити позитивне міжкультурне середовище, де діти можуть відкривати для себе різноманіття музичних традицій та розширювати свій світогляд. Такий підхід сприяє розвитку толерантності, взаємоповаги та культурного розмаїття серед молодого покоління.

Разом із тим, інтеграція цифрових інструментів у музичну освіту дозволяє поєднувати традиційні методи з сучасними технологіями, збагачуючи музичний досвід учнів та підвищуючи ефективність навчання. Педагоги повинні враховувати індивідуальні потреби та особливості кожного учня, використовуючи різноманітні методи та підходи для максимально ефективного розвитку їхніх музичних здібностей.

З метою виконання четвертого завдання нами були розроблені та реалізовані виховні заходи з дитячим фольклором. Розроблення концепції виховних заходів дозволило нам визначити мету та завдання заходів, а також обрати оптимальні методи та форми роботи з дітьми. В опис процесу проведення виховних заходів ми включили планування, організацію та проведення заходів з використанням різноманітних форм роботи, які сприяють активній участі дітей та розвитку їхніх музичних здібностей.

Рекомендації для педагогів щодо використання розроблених технологій в роботі з дітьми в умовах розвитку музичних здібностей за допомогою фольклору включають в себе використання сучасних розробок, а також постійне вдосконалення педагогічних навичок та постійний особистий розвиток. Важливо надавати дітям можливість самостійно експериментувати та творити, створюючи сприятливе середовище для розвитку їхньої творчості та музичних здібностей.

Таким чином, розробка та реалізація виховних заходів з дитячим фольклором виявляється ефективним інструментом у розвитку музичних здібностей у дітей, сприяючи їхньому творчому розвитку та вихованню.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Біницька К., Бучківська Г. Музична освіта у школах Республіки Польща в умовах дистанційного навчання. *Молодь і ринок*. 2021. № 7/193. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2021.242505> (дата звернення: 21.04.2024).
1. Бура М. Музична інтернет-освіта початку XXI століття: специфіка та науковий дискурс. *Grail of science*. 2023. № 24. С. 810–814. URL: <https://doi.org/10.36074/grail-of-science.17.02.2023.151> (дата звернення: 21.04.2024).
2. Висоцька В., Каранець А., Стрингель А. Дитячий фольклор як складова частина етнопедагогіки у роботі з дітьми раннього та дошкільного віку: методична розробка. – Славутич : Славутицька міська рада Вишгородського району Київської області. – *Бібліотека закладу дошкільної освіти (Ясла-садок) № 5 «Джсерельце»*, 2024. – С. 85.
3. Гарник Л. Роль малих жанрів українського фольклору в мовленнєвому розвитку дошкільників. *Grundlagen der modernen wissenschaftlichen forschung / chair* І. Іншакова. 2023. URL: <https://doi.org/10.36074/logos-27.10.2023.63> (дата звернення: 20.04.2024).
4. Золотухіна С. Т., Іонова О. М., Лупаренко С. Є. Музична освіта школярів у закладах загальної середньої освіти КНР: тенденції та перспективи. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2019. № 47. С. 37–49. URL: <https://doi.org/10.34142/23128046.2019.47.04> (дата звернення: 21.04.2024).
5. Іванова В. В. Роль емоційного фактору в розвитку творчих здібностей майбутніх педагогів в умовах вищої школи. *Educational dimension*. 2011. Т. 32. С. 413–417. URL: <https://doi.org/10.31812/educdim.4607> (дата звернення: 20.04.2024).
6. Коломицева М., Марчун О. Використання дитячого фольклору та фольклору для дітей у формуванні лінгвокультурної компетентності іноземних студентів під час вивчення української мови. *Modern engineering and innovative*

technologies. 2020. № 25-03. С. 212–220. URL: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-03-124> (дата звернення: 21.04.2024).

7. Кравченко О., Цуранова О. Роль музично-ритмічної діяльності у розвитку фізичних та музичних здібностей дітей дошкільного віку на музичних заняттях у ЗДО. *Wielokierunkowosc jako gwarancja postępu naukowego*. 2020. URL: <https://doi.org/10.36074/21.02.2020.v2.50> (дата звернення: 20.04.2024).

8. Лісова О. Український фольклор та фольклористика на шпальтах періодичних видань Словаччини. *Studia Slavica Academiae Scientiarum Hungaricae*. 2016. Т. 61, № 1. С. 103–114. URL: <https://doi.org/10.1556/060.2016.61.1.7> (дата звернення: 20.04.2024).

9. Лічилки. *Весела* *абетка*. URL: <http://abetka.ukrlife.org/lichilki.html> (дата звернення: 20.04.2024).

10. Матвієнко С. І. Музична освіта у структурі підготовки педагогічних кадрів на Чернігівщині (початок XX ст.). *Освітній вимір*. 2013. Т. 37. С. 457–462. URL: <https://doi.org/10.31812/educdim.v37i0.3368> (дата звернення: 20.04.2024).

11. Мітлицька В. Музична освіта в загальноосвітніх закладах Запорізького краю (кінець XIX – початок XX ст.). *Молодь і ринок*. 2021. № 6/185. URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2020.225785> (дата звернення: 21.04.2024).

12. Науменко С. Український фольклор у розвитку музичних здібностей дітей. *Modern engineering and innovative technologies*. 2020. № 25-05. С. 112–117. URL: <https://doi.org/10.30890/2567-5273.2023-25-05-104> (дата звернення: 21.04.2024).

13. Нова українська школа. *Нова українська школа*. URL: <https://nus.org.ua/> (дата звернення: 20.04.2024).

14. Поліщук О. В., Богдан З. П., Шуль Г. К. Потенціал українського фольклору у розвитку музичних здібностей молодших школярів. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*. 2021. Т. 2, № 3. С. 191–201.

URL: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2021.3.2.29> (дата звернення: 20.04.2024).

15. Сергєєва В. Виховне значення українського дитячого фольклору. *Актуальні проблеми духовності*. 2000. № 3. С. 336–341. URL: <https://doi.org/10.31812/apd.v0i3.6302> (дата звернення: 20.04.2024).

16. Сидоренко Т. Український музичний фольклор як джерело народної педагогіки. *Освітній вимір*. 2013. Т. 39. С. 248–253. URL: <https://doi.org/10.31812/educdim.v39i0.3065> (дата звернення: 20.04.2024).

17. Тамара Я. Український музичний фольклор у розвитку української розважальної культури другої пол. XIX – початку XX ст. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку (напрям: культурологія)*. 2022. № 42. С. 35–41. URL: <https://doi.org/10.35619/ucpmk.vi42.555> (дата звернення: 21.04.2024).

18. Ткач А. Глобалізаційні процеси та їхній вплив на український музичний фольклор. *Вісник КНУКіМ. Серія «Мистецтвознавство»*. 2022. № 46. С. 145–149. URL: <https://doi.org/10.31866/2410-1176.46.2022.258628> (дата звернення: 21.04.2024).

19. Ткаченко Т. В., Деркач Л. А. Музична освіта в США. *Теорія та методика навчання та виховання*. 2023. № 55. С. 113–122. URL: <https://doi.org/10.34142/23128046.2023.55.10> (дата звернення: 21.04.2024).

20. Федорець М. О. Загальна музична освіта України: розвиток в умовах інтеграції до європейського культурного простору. *South Ukrainian Art Studios*. 2023. № 2. С. 21–26. URL: <https://doi.org/10.24195/artstudies.2022-1.4> (дата звернення: 20.04.2024).

21. Чернишова А. Використання українського дитячого музичного фольклору як ефективна умова естетичного виховання молодших школярів. *Перспективи та інновації науки*. 2022. № 2 (7). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-2\(7\)-721-729](https://doi.org/10.52058/2786-4952-2022-2(7)-721-729) (дата звернення: 21.04.2024).

22. Шарова А. В. Роль дидактичних ігор в розвитку творчих здібностей молодших школярів. *Актуальні проблеми психології в закладах освіти*. 2022. Т. 1. С. 112–119.

URL: <https://doi.org/10.31812/psychology.v1i.7577> (дата звернення: 20.04.2024).

23. Afanasieva E. Modern music education in the context of urban planning. *Young scientist*. 2020. Vol. 9, no. 85. URL: <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2020-9-85-34> (date of access: 21.04.2024).

24. Akuno E. A. The Singing Teacher's Role in Educating Children's Abilities, Sensibilities and Sensitivities. *British Journal of Music Education*. 2015. Vol. 32, no. 3. P. 299–313. URL: <https://doi.org/10.1017/s0265051715000364> (date of access: 20.04.2024).

25. A novel tool for evaluating children's musical abilities across age and culture / I. Peretz et al. *Frontiers in Systems Neuroscience*. 2013. Vol. 7. URL: <https://doi.org/10.3389/fnsys.2013.00030> (date of access: 20.04.2024).

26. Anufrieva N. I., Shikhova E. V. Development of Analytical Abilities of the Musical and Pedagogical Institutions' Students. *Uchenye Zapiski RGSU*. 2019. Vol. 18, no. 4. P. 138–145. URL: <https://doi.org/10.17922/2071-5323-2019-18-4-138-145> (date of access: 20.04.2024).

27. Belymenko L. Features and Development Trends of Modern Domestic Children's Musical. *National academy of managerial staff of culture and arts herald*. 2022. No. 4. URL: <https://doi.org/10.32461/2226-3209.4.2022.269400> (date of access: 20.04.2024).

28. Browne K. R. Children's Folklore in the Academic Library: Reorganization for Context and Collection Management. *Collection Management*. 2021. Vol. 46, no. 3-4. P. 190–204. URL: <https://doi.org/10.1080/01462679.2021.1896405> (date of access: 20.04.2024).

29. Chaika S. Educational and pedagogical value of Ukrainian children's music folklore. *Pedagogical education: theory and practice*. 2019. Vol. 2, no. 26.

P. 175–181. URL: <https://doi.org/10.32626/2309-9763.2019-26-2.175-181> (date of access: 21.04.2024).

30. Cherkasov V. General music education in the countries of the Balkan region. *Art and education*. 2022. No. 1-2(103-104). P. 9–13. URL: [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2022-1-2\(103-104\)-9-13](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2022-1-2(103-104)-9-13) (date of access: 20.04.2024).

31. Chervenakova I. Musical literacy, an essential component of children's musical development. *Knowledge International Journal*. 2019. Vol. 34, no. 6. P. 1703–1709. URL: <https://doi.org/10.35120/kij34061703c> (date of access: 20.04.2024).

32. Children's folklore. *Home, Encyclopedia of Ukraine*. URL: <https://www.encyclopediaofukraine.com/display.asp?linkpath=pages\C\H\ChildrenhDASfolklore.htm> (date of access: 20.04.2024).

33. Children's folklore. *Oxford Reference*. URL: <https://www.oxfordreference.com/display/10.1093/oi/authority.20110803095607501?rskey=qmBy7O&result=10> (date of access: 20.04.2024).

34. Denac O., Žnidaršič J. The Use of Folk Music in Kindergartens and Family Settings. *Creative Education*. 2018. Vol. 09, no. 16. P. 2856–2862. URL: <https://doi.org/10.4236/ce.2018.916214> (date of access: 20.04.2024).

35. Dolhikh Y. Professional primary musical education in the context of the modern socio-cultural situation. *Academic Notes. Series: Pedagogical Science*. 2020. Vol. 1, no. 185. P. 201–205. URL: <https://doi.org/10.36550/2415-7988-2019-1-185-201-205> (date of access: 20.04.2024).

36. Effects of the Educational Use of Music on 3- to 12-Year-Old Children's Emotional Development: A Systematic Review / J. S. Blasco-Magraner et al. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021. Vol. 18, no. 7. P. 3668. URL: <https://doi.org/10.3390/ijerph18073668> (date of access: 20.04.2024).

37. Fedorets M. O. Music-aesthetic education of modern schoolchildren in general secondary education institutions. *Innovate pedagogy*. 2022. No. 46. P. 220–

224. URL: <https://doi.org/10.32843/2663-6085/2022/46.44> (date of access: 21.04.2024).

38. Folk C. Music teachers' perceptions and implementations of restorative justice practices. *Arts Education Policy Review*. 2023. P. 1–10. URL: <https://doi.org/10.1080/10632913.2023.2227982> (date of access: 20.04.2024).

39. Gembris H. The Development of Musical Abilities. *The New Handbook Of Research On Music Teaching And Learning*. 2004. P. 487–508. URL: <https://doi.org/10.1093/oso/9780195138849.003.0031> (date of access: 20.04.2024).

40. Glasser S., McPherson G. E. The Role of Natural Abilities in Early Childhood Musical Development. *The Oxford Handbook of Early Childhood Learning and Development in Music*. 2023. P. 801–821. URL: <https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780190927523.013.52> (date of access: 20.04.2024).

41. Gower L., McDowall J. Interactive music video games and children's musical development. *British Journal of Music Education*. 2012. Vol. 29, no. 1. P. 91–105. URL: <https://doi.org/10.1017/s0265051711000398> (date of access: 20.04.2024).

42. Grider S. A. The Study of Children's Folklore. *Western Folklore*. 1980. Vol. 39, no. 3. P. 159. URL: <https://doi.org/10.2307/1499798> (date of access: 20.04.2024).

43. Grusiewicz M. Music education at school in Poland as compared to European and global assumptions and practices. *Art and education*. 2021. P. 6–9. URL: [https://doi.org/10.32405/2308-8885-2021-1\(99\)-6-9](https://doi.org/10.32405/2308-8885-2021-1(99)-6-9) (date of access: 20.04.2024).

44. Harnessing the Potential of Storytelling and Mobile Technology in Intangible Cultural Heritage: A Case Study in Early Childhood Education in Sustainability / S. Tzima et al. *Sustainability*. 2020. Vol. 12, no. 22. P. 9416. URL: <https://doi.org/10.3390/su12229416> (date of access: 20.04.2024).

45. Ibodovich, Rajabov T. «The Educational Significance of Children's Folk Songs in Music Culture Lessons.» *European Scholar Journal*, vol. 2, no. 6, 2021, p. 139-141. URL: <https://www.neliti.com/publications/398324/the-educational-significance-of-childrens-folk-songs-in-music-culture-lessons#cite> (date of access: 20.04.2024).

46. Introduction of innovative technologies in the study of music disciplines in higher educational institutions of Ukraine / H. Karas et al. *Revista on line de Política e Gestão Educacional*. 2021. P. 1681–1697. URL: <https://doi.org/10.22633/rpge.v25iesp.3.15585> (date of access: 20.04.2024).

47. Isomiddinovich J. S. Effectiveness of using folklore music in the children's education. *ACADEMICIA: An International Multidisciplinary Research Journal*. 2022. Vol. 12, no. 2. P. 164–172. URL: <https://doi.org/10.5958/2249-7137.2022.00126.4> (date of access: 20.04.2024).

48. Kablova T. B., Pavlova S. O. Ukrainian folk songs in music education of pupils. *Musical art in the educological discourse*. 2017. No. 2. P. 128–132. URL: <https://doi.org/10.28925/2518-766x.20172.12832> (date of access: 20.04.2024).

49. Kane J. Music Education. *The International Journal of the Humanities: Annual Review*. 2008. Vol. 5, no. 10. P. 95–104. URL: <https://doi.org/10.18848/1447-9508/cgp/v05i10/42250> (date of access: 20.04.2024).

50. Karaelma B., Demirel S. Scale development for children's musical hearing perception. *Zeitschrift für die Welt der Türken / Journal of World of Turks*. 2021. Vol. 13, no. 1. P. 293–311. URL: <https://doi.org/10.46291/zfwf/130115> (date of access: 20.04.2024).

51. Kelly-McHale J. Equity in Music Education: Exclusionary Practices in Music Education. *Music Educators Journal*. 2018. Vol. 104, no. 3. P. 60–62. URL: <https://doi.org/10.1177/0027432117744755> (date of access: 20.04.2024).

52. Lobach O., Pomohaibo V. Genetic foundations of the individual's musical abilities development. *Aesthetics and ethics of pedagogical action*. 2021.

No. 24. P. 67–78. URL: <https://doi.org/10.33989/2226-4051.2021.24.255898> (date of access: 20.04.2024).

53. Mcpherson G. E. The role of parents in children's musical development. *Psychology of Music*. 2008. Vol. 37, no. 1. P. 91–110. URL: <https://doi.org/10.1177/0305735607086049> (date of access: 20.04.2024).

54. Melnichuk L., Maksimchuk N., Ilyuk L. The criteria-level characteristics of the musical abilities development of preschool children. *Pedagogy of the formation of a creative person in higher and secondary schools*. 2021. Vol. 2, no. 77. P. 28–32. URL: <https://doi.org/10.32840/1992-5786.2021.77-2.5> (date of access: 20.04.2024).

55. Miranda B. G. D. Reforming Music Education: Integrating Music Business and Technology for the Modern Industry. *International Journal of Music Entrepreneurship and Leadership*. 2023. Vol. 1, no. 1. URL: <https://doi.org/10.61629/ijmel.v1i1.14> (date of access: 20.04.2024).

56. Music Education and the Music Industry. *College Music Symposium*. 2016. Vol. 56. URL: <https://doi.org/10.18177/sym.2016.56.ca.11262> (date of access: 20.04.2024).

57. Music Education Online. *Choice Reviews Online*. 2010. Vol. 47, no. 07. P. 47–3945–47–3945. URL: <https://doi.org/10.5860/choice.47-3945> (date of access: 20.04.2024).

58. Nikolić I., Kodela S., Pindović B. Musical abilities development: when to start music education?. *Facta Universitatis, Series: Visual Arts and Music*. 2023. P. 051. URL: <https://doi.org/10.22190/fuvam230418005n> (date of access: 20.04.2024).

59. Padalka G. M. Music education: aesthetic measures of improvement. *Scientific Bulletin of Mukachevo State University Series "Pedagogy and Psychology"*. 2018. No. 1(7). P. 38–41. URL: [https://doi.org/10.31339/2413-3329-2018-1\(7\)-38-41](https://doi.org/10.31339/2413-3329-2018-1(7)-38-41) (date of access: 20.04.2024).

60. Pavlovska K. The problem of the development of musical abilities of preschool children. *Pedagogy of the formation of a creative person in higher and*

secondary schools. 2023. No. 89. P. 41–44. URL: <https://doi.org/10.32782/1992-5786.2023.89.8> (date of access: 20.04.2024).

61. Popović D., Rašković B. Pedagogical Support in the Development of Musical Abilities in Preschool Children. *Društvene i humanističke studije (Online)*. 2022. Vol. 7, no. 1(18). P. 509–532. URL: <https://doi.org/10.51558/2490-3647.2022.7.1.509> (date of access: 20.04.2024).

62. Potapchuk T. The influence of children's folklore on the education of junior schoolchildren. *Scientific Bulletin Melitopol State Pedagogical*. 2020. Vol. 1, no. 24. P. 57–61. URL: <https://doi.org/10.33842/2219-5203-2020-1-24-57-61> (date of access: 21.04.2024).

63. Schroth S. T., Helfer J. A., Dammers R. Using Technology to Assist Gifted Children's Musical Development. *Gifted Child Today*. 2009. Vol. 32, no. 2. P. 54–61. URL: <https://doi.org/10.4219/gct-2009-877> (date of access: 20.04.2024).

64. Shevchenko Y., Cherkashyna K. The use of elements of english children's folklore in the formation of socio-cultural competence of junior school students in a multilingual environment. *Scientific Bulletin Melitopol State Pedagogica*. 2023. Vol. 1, no. 30. P. 151–156. URL: <https://doi.org/10.33842/22195203-2023-30-151-156> (date of access: 21.04.2024).

65. Sinelnikov I. H., Sinelnikova V. V. Methods of maintaining traditional song in children's folklore collective. *Innovate pedagogy*. 2019. Vol. 19, no. 3. P. 125–129. URL: <https://doi.org/10.32843/2663-6085-2019-19-3-26> (date of access: 21.04.2024).

66. Sinsabaugh K. Music Partnerships– The Face of Music in Modern Education. *Teaching Artist Journal*. 2006. Vol. 4, no. 3. P. 176–181. URL: https://doi.org/10.1207/s1541180xtaj0403_5 (date of access: 20.04.2024).

67. Stolić J. The development of preschool children's musical abilities through specific types of musical activities. *Research in Pedagogy*. 2015. Vol. 5, no. 2. P. 31–44. URL: <https://doi.org/10.17810/2015.14> (date of access: 20.04.2024).

68. Sullivan III C. W., Fladenmuller K. S. Annotated Bibliography: Children's Folklore Review. *Folklore*. 2001. Vol. 112, no. 1. P. 107–111. URL: <https://doi.org/10.1080/00155870120037975> (date of access: 20.04.2024).

69. Thompson W. F., Schellenberg E. G. The Development of Musical Abilities. *MENC Handbook of Musical Cognition and Development*. 2006. P. 124–164. URL: <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780195304565.003.0005> (date of access: 20.04.2024).

70. Transforming music education. *Choice Reviews Online*. 2003. Vol. 40, no. 11. P. 40–6313–40–6313. URL: <https://doi.org/10.5860/choice.40-6313> (date of access: 20.04.2024).

71. Vatso M. Role of researches of podillya folklore song in the development of musical regional studies of Ukraine. *Scientific Issues of Vinnytsia State M. Kotsyubynskyi Pedagogical University. Section: Pedagogics and Psychology*. 2019. Vol. 216, no. 58. P. 173–177. URL: <https://doi.org/10.31652/2415-7872-2019-58-173-177> (date of access: 20.04.2024).

72. Wolffenbüttel C. R. Music Education and Folk Music. *International Journal of Social Science Studies*. 2020. Vol. 9, no. 1. P. 64. URL: <https://doi.org/10.11114/ijsss.v9i1.5114> (date of access: 20.04.2024).

73. Yao B., Li W. The role of a teacher in modern music education: can a student learn music with the help of modernized online educational technologies without teachers? *Education and Information Technologies*. 2023. URL: <https://doi.org/10.1007/s10639-023-11786-6> (date of access: 20.04.2024).

74. Yiting Z., Sonquan Y. Modern technology-enabled approaches in preschool music education. *Interactive Learning Environments*. 2022. P. 1–12. URL: <https://doi.org/10.1080/10494820.2022.2081211> (date of access: 20.04.2024).

75. Yusupova M. J. Modern Technologies And Methods Of Music Education. *International Journal of Social Science And Human Research*. 2022.

Vol. 05, no. 06. URL: <https://doi.org/10.47191/ijsshr/v5-i6-88> (date of access: 20.04.2024).

76. Zalar K., Kordes U., Kafol B. S. The Role of Children's Musical Instruments in Communication with Musical Language. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*. 2015. Vol. 197. P. 1326–1334. URL: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.07.407> (date of access: 20.04.2024).

ДОДАТКИ

Додаток А

Загальна класифікація дитячого фольклору

Група	Опис	Типи народної дитячої творчості
Тексти, створені дорослими для дітей	Роботи, спеціально створені та розроблені дорослими з метою розваги, навчання або культурного збагачення дітей.	- Казки - Моральні історії - Дитячі пісні - Навчальні пісні - Казки на ніч
Твори, що перейшли у дитячу народну творчість з загальної народної творчості	Твори, які виникають з більш широких народних традицій і були прийняті та адаптовані дітьми, часто стаючи частиною їх ігор, обрядів та культурних практик.	- Народні казки - Легенди - Міфи - Народні пісні - Прислів'я та приказки
Твори самих дітей	Творчі витвори, створені дітьми, які відображають їх світогляд, досвід і уяву, часто обмінюються серед ровесників і еволюціонують з часом.	- Рими та пісеньки на подвір'ї - Жарти та загадки - Уявні ігри - Творчість у вигляді оповідань - Ігри з рукоплясканням

Приклади платформ цифрового оповідання

Вебсайти для цифрового оповідання		Програми для цифрового оповідання
ACMI Generator	простір творчої студії для дослідження та створення рухомих зображень із розділом освітніх тем для глибшого розуміння.	Adobe Slate
Bubblr	дозволяє створювати комікси, використовуючи фотографії з Flickr, додаючи бульбашки для створення історій.	Puppet Pals
Capzles	об'єднує медіа та історії разом, що дозволяє створювати насичений мультимедійний досвід із відео, фотографіями, музикою тощо.	Інтерактивна дошка ShowMe
Comic Master	інструмент для створення коротких графічних романів, який пропонує контроль над виглядом сторінки, персонажами, діалогами тощо.	Toontastic
MakeBeliefsComix	проста та весела платформа для створення коміксів, що дозволяє вибирати характер і емоції, а також додавати кульки з розмовами чи думками.	WeVideo
ZooBurst	інструмент цифрового оповідання, який дозволяє користувачам створювати власні тривимірні спливаючі книги з базою даних із понад 10 000 безкоштовних зображень і матеріалів для налаштування.	30hands Starter
Storybird	дозволяє швидко створювати візуальні історії, куруючи твори мистецтва з усього світу, щоб надихнути письменників будь-якого віку.	
Slidestory	поєднує слайд-шоу зображень із голосовою оповіддю, пропонуючи унікальний спосіб робити презентації та ділитися ними.	

Smilebox	полегшує створення слайд-шоу, запрошень, привітань тощо за допомогою понад 1000 настроюваних шаблонів.	
PicLits	сайт для креативного написання, який зіставляє зображення з ключовими словами, щоб надихнути користувачів, зосереджуючись на правильному розміщенні слів, щоб відобразити суть зображення.	
MapSkip	заохочує ділитися історіями про місця нашого життя на Картах Google, дозволяючи користувачам додавати свої історії та фотографії до певних місць.	

